

Orchideje a další klenoty pralesa na Floře

strana 3

Zoo zachraňuje vzácné noční tvory

strana 3

Street Art Festival: problematická tržnice i proměna mostních pilířů

Foto: Jakub Čermák

Olomouc má za sebou 18. ročník Street Art Festivalu, který během září opět proměnil veřejný prostor města. Letošní ročník nesl podtitul „Past Perspectives“ a zaměřil se na vztah mezi minulostí a současností ve veřejném prostoru – na to, jak město uchovává paměť skrze umělecké zásahy a jak se tyto zásahy stávají součástí jeho identity.

Vizuální část festivalu přinesla několik zásadních realizací. Ukrajinské duo Etching Room 1 se představilo v rámci intervence do zástavby v neředinském kampusu, španělsko-italský umělec El Rughy vytvořil výraznou muralovou kompozici na mostním pilíři na Holické ulici a venezuelský muralista

Luis Lozada proměnil skatepark v Neředině, který díky jeho práci získal zcela novou vizuální identitu.

Velkou pozornost vzbudily grafické panely Ondřeje Michálka v oknech olomoucké tržnice. Série poster artu reflektovala současný stav této budovy i širší

otázku využívání veřejného prostoru v centru města. Instalace vyvolala živou debatu na sociálních sítích i v místních médiích a stala se podnětem k veřejné diskusi o proměně olomouckého veřejného prostoru, která se uskutečnila v Centrálu. Více o Street Art Festivalu 2025 na webu www.hanackyvecernik.cz. ■ red

Rozloučení s Astrou. Olomouc uzavírá kapitolu první nízkopodlažní tramvaje

Po více než čtvrtstoletí služby se s Olomoucí loučí tramvaje typu Škoda-Inekon LTM 10.08 „Astra“, které byly na konci 90. let symbolem modernizace městské dopravy. Poslední jízda proběhla 27. září 2025 a znamenala konec éry prvních nízkopodlažních vozidel v hanácké metropoli.

Olomouc na tento typ vsadila jako jedno z prvních tuzemských měst a v době, kdy se dopravní podniky po celé republice sháněly po modernějších bezbariérových vozech, pořídila čtyři vozy Astra (ev. č. 201–204). Právě Astra měla být v roce 1998 symbolem přechodu do nové éry – s asynchronním pohonem, rekuperací brzděné energie a nízkopodlažním středním článkem.

Jenže projekt, který původně vznikl jako spolupráce Skody Plzeň a Inekonu, zůstal nakonec bez širšího rozvoje, stejně jako samotná spolupráce firem. Výroba skončila po několika desítkách kusů, což dnes provozovatelům způsobuje zásadní potíže. Tramvaje typu Astra v Olomouci byly navíc vybaveny elektrickou výzbrojí rakouské firmy ELIN EBG Traction. Ta však také v roce 2006

přestala existovat a stala se součástí firmy Siemens. Znamenalo to bohužel konec originálních náhradních dílů na elektrickou výzbroj vozu. „Řešením by mohla být kompletní výměna elektrické výzbroje vozu, kde se náklady pohybují v řádu 8 až 10 milionů Kč,“ vysvětluje Anna Sýkorová, tisková mluvčí Dopravního podniku města Olomouce (DPMO).

Z těchto důvodů byl první vůz typu Astra odstaven už v září 2023 a letos jej následovaly i zbývající tři. Ve flotile tak DPMO udržuje 13 tramvajových vozů T3, i když jsou daleko starší než vyřazené Astry a navíc nejsou bezbariérové. „Výhodou těchto vozů je spolehlivost, dobrá dostupnost náhradních dílů a jednoduchá údržba, nicméně předpokladem je, že v následujících 5 až 8 letech dojde k jejich postupnému vyřazení a nahrazení nízkopodlažními tramvajemi,“ vysvětluje Sýkorová a dodává: „Už nyní je v rámci výpravy vozů nastaven systém, kdy jsou přednostně nasazovány zcela nebo částečně nízkopodlažní vozy, kterých je ve vozovém parku i s novými tramvajemi 56.“

Pokračování na straně 2 ■

Foto: DPMO

Hrady, zámky i zoo lákají na strašidelné prohlídky

strana 7

Kde se vzalo hanácké zlato?

strana 8

BK Olomoucko veze výhru z Ústí

strana 10

Na Foerstrově ulici vznikne přístřešek pro zelináře

Na nároží Foerstrový a Dobnerovy ulice v Olomouci vznikne ještě do konce roku nový přístřešek pro prodej ovoce a zeleniny. Ocelová konstrukce se zelenou střechou naváže na revitalizaci prostranství, doplní veřejný prostor u pošty a nabídne zázemí nejen pro trhovce, ale i pro komunitní setkávání. Investice činí jeden milion korun. ■

Chválkovicemi už řidiči projedou

Silnice z Olomouce na Šternberk je po dvouměsíční uzavírcce opět průjezdná, i když stavební práce ve Chválkovicích budou pokračovat ještě zhruba tři týdny. Nový přechod s dělicím ostrůvkem a přejezdem pro cyklisty zde zvýší bezpečnost chodců i cyklistů. Projekt za 6,7 milionu korun má být dokončen začátkem listopadu. ■

Kaple v Týnečku se po opravě znovu rozzářila

Kaple Neposkvrněného početí Panny Marie na Blodkově náměstí v olomouckém Týnečku prošla rozsáhlou rekonstrukcí. Opravy zahrnovaly sanaci vlhkého zdiva, restaurování portálu se sochou sv. Floriána i obnovu schodiště a soklu. Stavba z roku 1888 získala nový nátěr i drenážní systém. Oprava stála přes 1,3 milionu korun. ■

ÚVODNÍ SLOVO

Michala Folty, šéfredaktora Hanáckého Večerníku

LEPŠÍ A DOSTUPNĚJŠÍ BYDLENÍ? VÁŽNĚ?

Postavit domy, připravit bydlení, přilákat do něj lidi. Na první pohled logicky navazující sled kroků. Na druhý pohled problematická kombinace, která ukazuje rozdíl mezi učebnicí a realitou.

Několik let se v Olomouci, jejíž počet obyvatel osciloval kolem magické hranice sta tisíc, mluvilo o potřebě přilákat nové Olomoučany. Především tak, aby se oficiálně přihlásili ti, kteří ve městě reálně žijí, ale hlášení jsou jinde. Obyvatel ale samozřejmě přibývá i jinými cestami – třeba tak, že si někdo přespolní zakoupí nemovitost a reálně se do města přistěhuje. A konečně pro stav populace je důležité i to, aby se například mladí lidé po dokončení studií nevydali z Olomouce pryč. Třeba proto, že tady nenajdou vhodné a cenově dostupné bydlení.

Něco se už v tomto směru dělá, což je dobře. Radnice vypsal motivací benefit, a snad se skutečně počet obyvatel zvýší. Rozhodně to ale nebude díky dostupnosti bydlení, protože pro dostupné bydlení se zatím nedělá nic. Spíše naopak.

Tatáž radnice totiž tvrdí, že pro zajištění dobrého bydlení musí nastavit pro stavitele jednotná pravidla a mimo jiné od nich chce inkasovat novou dávku. Tu využije na dobudování chodníků, hřišť, školek a podobně. Hospodářská komora i profesní organizace architektů a stavitelů se proti radniční logice ohrazují. Nová dávka od developerů, kteří výstavbu zajišťují, se podle nich automaticky projeví na finální ceně bydlení. A připomínají, že mnozí developéři na své náklady budují vedle bydlení i veřejnou infrastrukturu, kterou pak městu předávají, aniž by ale tohle bylo v navržených pravidlech nějak zohledněno. Spor má ale i vtípnou stránku; když se politici, kteří dávku chtějí prosadit, odvolávají na jiná města. „Všude to prošlo, jen u nás se proti tomu protestuje...“ Ale stačí si to „vygooglit“ a zjistíte, že stejné věty říkali politici i v jiných městech, když chtěli poplatek prosadit. Připomíná to jistou paní Živnou ve filmu Škola základ života, orodující za nezvedeného syna: „Pane profesore, syn si to už ve všem polepšil, jenom ta čeština (dějepis, latina, přírodopis ...) mu pořád nejde...“

Michal Folta

Firmy zaslaly městu námitky k návrhu metodiky developerského příspěvku

Nesouhlas s návrhem metodiky, která zavádí nový příspěvek do rozpočtu města od developerů realizujících své stavební záměry v Olomouci, vyjádřila formou námitek většina firem z oblasti developmentu, stavebnictví a realit. Námitky jménem těchto firem podala Okresní hospodářská komora a profesní Sdružení olomouckých architektů a stavitelů. Řada firem zaslala své námitky městu také samostatně.

V zaslanych námitkách firmy zdůrazňují, že návrh je směsí nejprůběžnějších pravidel a nejvyšších sazeb ve srovnání s jinými městy, kde byl obdobný systém schválen. Stavební sektor v Olomouci by se tak stal podle nich nekonkurenceschopným. Náklady systému by nakonec nesl

konečný kupující, např. byty by se mohly dle propočtů oponentů prodražit až o stovky tisíc korun. Negativní dopady by tak překryly efekt příjmů do městského rozpočtu. Systém navíc formou úlev, na rozdíl od jiných měst, nezohledňuje, když developer vybuduje sám na své náklady veřejnou infrastrukturu a předá ji městu, ani jiné veřejné prospěšné přínosy projektů.

„Panuje jednoznačný konsenzus, že navrhovaná metodika v současné podobě představuje závažné riziko pro další rozvoj Olomouce, ohrožuje její investiční atraktivitu a nepřiměřeně zatěžuje stavební i investorskou sféru,“ zdůraznil v doprovodném dopise k námitkám Radim Kašpar, ředitel Okresní hospo-

dářské komory. Oponenti návrhu navíc upozorňují, že se systémy v městech, kde byly schváleny, velmi liší, v řadě měst nebyl příspěvek developerů schválen vůbec ani se takové řešení nepřipravuje. Z důvodů řady právních nejistot proto odpůrci návrhu žádají vyčkat do schválení celostátní legislativy pro tuto oblast, která by umožnila, aby byl systém transparentní, spravedlivý a celostátně platný.

„Chceme lidem zajistit kvalitní místo k životu, při výstavbě je totiž nezbytné řešit také občanskou vybavenost, jako jsou školky, chodníky nebo dětská hřiště,“ komentoval návrh metodiky náměstek primátora Tomáš Pejpek. Město si od developerského příspěvku slibuje pokrytí nákladů,

které pro něj při realizaci developerských projektů vznikají. Olomouc a podobně velká města navíc dlouhodobě čelí nedostatku

finančních prostředků vzhledem k nespravedlivě nastavenému celostátnímu systému rozpočtového určení daní. ■ *mch*

Foto: Peri.cz

Rozloučení s Astrou. Olomouc uzavírá kapitolu první nízkopodlažní tramvaje

Pokračování ze strany 1

Likvidace vozů Astra navíc souvisí s podmínkami dotačního programu, z něhož DPMO financuje nákup nových tramvají EVO1/o. Dotace totiž vyžaduje, aby starší vozidla určená k nahradě byla fyzicky zlikvidována a nemohla být ponechána ani pro historické účely. První z devíti nových „Eviček“ byla veřejnosti představena letos v lednu, do provozu jich zatím vyjelo šest, dvě vyrazí do ulic v nejbližších týdnech a čeká se na dodání posledního vozu. Po dodání všech nových vozů tedy bude v Olomouci z 69 tramvají 56 částečně nebo zcela nízkopodlažních.

„Je to trochu paradoxní situace – město musí sešrotovat tramvaje, které jsou technicky funkční, ale bez podpory výrobce, zatímco v ulicích dál jezdí padesát let staré T3,“ komentuje okolnosti

Tomáš B. v diskusi pod článkem na odborném webu zdopravy.cz. Jiní diskutující však upozorňují, že jde o nevyhnutelný krok: „T3 má díly doslova na každém rohu, zatímco u Aster je už ani Škodovka nevede. Při nákupu Aster vsadil DPMO na předpoklad, že tohle je nová generace českých tramvají. Bohužel to byl kardinalní omyl, velké provozy neměly zájem – Praha odmítla Astry úplně, Ostrava a Brno sice nakupovaly, ale jen po pár kusech. Astry tak zůstaly atypickou řadou s nízkým počtem vyrobených kusů,“ připomíná pisatel Šejdr.

DPMO aktuálně čeká na dodávku posledního vozidla EVO1/o. Po zařazení všech nových vozů by měla být dokončena obnova vozového parku a tramvaje Astra se definitivně stanou jen jednou z uzavřených kapitol historie tramvajové dopravy v Olomouci, která čítá už 126 let. ■ *iv, mf*

Foto: DPMO

ANKETA HANÁCKÉHO VEČERNÍKU

Prix Bohemia Radio: Těšíte se na Cimrmany nebo slavnou výživovou poradkyni?

Tentokrát se anketa Hanáckého Večerníku týká blížícího se festivalu Prix Bohemia Radio (PBR). Letošní ročník nabízí výjimečné hosty – Divadlo Jára Cimrmana se Zdeňkem Svěrákem, Taťjanu Medveckou, Danielu Kolářovou, Libuši Švormovou, Kateřinu Cajthamlovou, Jana Pokorného či třeba Igora Orozoviče.

Otázka: Zajímá vás program rozhlasového festivalu Prix Bohemia Radio? Má letos v programu něco, co určitě nevynecháte?

Josef Podstata, ředitel Českého rozhlasu Ostrava, Olomouc, Brno a Zlín a předseda čestné festivalové rady PBR: Za celý tým PBR 2025 i za sebe osobně bych z pěti festivalových dnů, nabitých možnostmi volných poslechů rozhlasové tvorby, rád z letošního doprovodného programu upozornil na nedělní road show Českého rozhlasu v Galerii Šantovka, kde se k plejádě známých hereckých a rádiových jmen připojí i oblíbená moderátorka ČRo Olomouc Zora Ježková, anebo

pondělní živé natáčení pořadu o zdraví a zdravém životním stylu „Vesele a zdravě s Kateřinou Cajthamlovou“ ve Vile Primave-si. Hudební fajnšmekři by pak neměli minout koncert Igora Orozoviče s kapelou, který proběhne ve středu večer ve Velkém studiu staré budovy ČRo Olomouc na Horním náměstí.

Otakar Štěpán Bačák, náměstek primátora, Společně: Akreditaci jsem si vyřídil, ale můj program toho moc sledovat napřímo nedovolí. Nevynechám určitě

úvodní ceremoniál, ten závěrečný si poslechnu v rádiu při přípravě cesty do partnerského města. Ale co nevynechám, je zaznamenání hodnocení porot a následně vyhledání pořadů v audioarchivech. A potom si je postupně poslechnu, abych mohl říct, že to byl opravdu dobrý výběr, anebo že toto není můj šálek kávy. Každopádně tím získávám přehled o trendech, kam se vysílání rádií ubírá. Jsem totiž na rádiu téměř závislý, televizi už šestnáct let doma nemáme.

Matouš Pelikán, člen zastupitelstva, SPOLU/ KDU-ČSL: Rozhlasový festival Prix Bohemia Radio vnímám jako prestižní událost, na které se mi líbí, že se Praha, alespoň ta rozhlasová, přesune na chvíli do Olomouce. Osobně sleduji spíše doprovodný program festivalu. Před pár lety mě v rámci hostujícího divadelního představení nadchnul Šikmý kostel Divadla Petra Bezruče a letos se chystám na klasiku – Dobyť severního pólu od Divadla Jára Cimrmana. Tyto kulturní akce festival krásně oživují. ■ *mf*

Foto: NHM

Prerovští cyklisté si užívají hladší jízdu bez drkotání

Prerov dokončil úpravy cyklopřejezdů, které výrazně zlepšily komfort jízdy. Hladké nájezdy nyní najdou cyklisté například u křižovatky Kopaniny-Velká Dlážka nebo v Komenského ulici. Projekt „Jezdit bez drkotání“ vznikl z participativního rozpočtu a stál 300 tisíc korun. Na pozitivní ohlasy město reaguje plánem dalších úprav. ■

Hádka na prostějovském nádraží odhalila hledanou ženu

Incident na hlavním nádraží v Prostějově skončil nečekaným odhalením. U ženy, která slovně napadla pracovníka ostrahy po upozornění na zákaz kouření a pití alkoholu, se prokázala její evidence v databázi hledaných osob. Strážníci ji poté zadrželi na nedalekém parkovišti a předali Policii ČR. Událost se obešla bez zranění. ■

Bez peněz do hospody nelez

Prostějovští strážníci řešili během jediného dne dva případy třicetileté ženy, která se najedla a napila v restauracích, ale odmítla zaplatit. Nejprve vznikla škoda 345 korun, později 381 korun. V obou případech jak obsluze, tak následně i přivolaným strážníkům tvrdila, že nemá peníze. Případy nyní posuzuje správní orgán města. ■

Úspěchy, neúspěchy a překvapení. Volby ovlivňují i podobu politické scény v regionu

Volby do Poslanecké sněmovny, které se odehrály na začátku října, promění nejen podobu vlády ČR, ale i některé politické realie v Olomouckém kraji a Olomouci samotné. Některé konkrétní dopady jsou tentokrát mimořádně zajímavé.

Vítězné ANO se těšilo v Olomouckém kraji větší podpoře, než tomu bylo v celostátním průměru. Voliči v kraji dali Babišovu hnutí 38,72 procenta hlasů, tedy o 18 procent více než druhému subjektu, koalici SPOLU. Ta získala 20,17 procenta hlasů.

Zajímavým faktem byl velký úspěch hejtmana Ladislava Okleštky, který se z posledního místa kandidátky vyšvihl do jejího čela, protože dostal 9 347 preferenčních hlasů.

„Vaše podpora a 9 347 kroužků mě poslaly z posledního místa kandidátky do Poslanecké sně-

movny. Ze srdce a s úctou děkuji, že jsem vám stál za to a věnovali jste mi svůj jedinečný preferenční hlas. Je to pro mě obrovské překvapení, ale nebudu zapírat, že je to také radostný pocit, satisfakce a naplnění, že všechna ta práce je snad i vidět a oceněna,“ uvedl na konto úspěchu u voličů Ladislav Okleštek.

Druhý nejvyšší počet hlasů z kandidátů ANO obdržel olomoucký primátor Miroslav Žbánek (7126 hlasů) a třetí nejvyšší počet hlasů poslal do sněmovny Milana Brázdila (6 669 hlasů). ANO získalo v Olomouckém kraji celkem šest mandátů, mezi nimi je také bývalý první místopředseda ANO Jaroslav Faltýnek. Mandát obhájil i Petr Vrána, který je současně přerovským primátorem.

Výsledky hlasování změní v brzké budoucnosti situaci na olomoucké radnici. Primátor Miroslav Žbánek, který zamíří do

poslaneckých lavic, by měl podle našich informací funkci prvního muže města Olomouce složit ke konci roku. Ve funkci by ho pak od 1. ledna měla vystřídat dosavadní náměstkyně Miroslava Ferancová.

Asi nejzajímavější konkrétní výsledek ovšem volby přinesly někdejšímu primátorovi Olomouce Antonínu Staňkovi. Ten sice kandidoval za neúspěšnou Přísahu a obdržel 244 přednostních hlasů, což není mnoho, ale i tak se počítá mezi vítěze voleb. Díky tomu, že v roce 2024 kandidoval do Evropského parlamentu společně Motoristé a Přísaha, nyní Staněk nahradí Filipa Turka v Bruselu. Před rokem totiž skončil bývalý olomoucký primátor a ministr kultury na společné kandidátce Motoristů a Přísahy třetí za Nikolou Bartůškem a právě Filipem Turkem. Tehdy získal 379 přednostních hlasů.

Překvapením byla mimořádně rychlá rezignace jedné ze zvolených poslankyň. Úspěšná kandidátka za Piráty Šárka Kučerová oznámila tři dny po volbách rezignaci na získaný mandát kvůli mimořádně náročným osobním okolnostem. Mandát po ní získal první náhradník na olomoucké kandidátce Martin Šmída, místopředseda Pirátské strany.

Někteří známí regionální politici o poslanecký mandát přišli. To se týká Martina Majora, kterého díky preferenčním hlasům přeskočila starostka Jeseníku Zdenka Blišťanová, Hany Naiclerové z hnutí STAN, kterou přeskočila šestadvacetiletá Zdena Kašparová, a lidovce Karla Smetany, který svůj mandát neobhájil. Trojka kandidátky STAN Zdena Kašparová získala od voličů 4 390 preferenčních hlasů!

Výsledky v samotné Olomouci se od krajského průměru

jako obvykle lišily. V Olomouci získalo ANO 30,12 procenta, následující koalice SPOLU obdržela téměř 26 procent hlasů. STAN dostal 11,83 procenta a Piráti 11,27 procenta. Dalšími v cílové rovině bylo SPD se získkem 7,57 procenta a Motoristé

s 5,9 procenta. V některých volebních okrscích v centru Olomouce vyhrála koalice SPOLU. Asi nejvíce odlišný výsledek vytvořili voliči v okrsku číslo 5, kde jinak vítězné ANO skončilo až na 4. místě za SPOLU, STAN a Piráty. ■ *mf*

Foto: Michal Foltá

Vzácní kaloni ve svém domově málem vyhynuli. Zachraňuje je i Zoo Olomouc

Zoo Olomouc chová 77 kaloňů rodriguezkých. Tento počet znamená, že na Svatém Kopečku žije hned po anglické Zoo Chester ta největší skupina na světě mimo domovský ostrov Rodrigues. Mínlý týden z ní odjelo 25 jedinců. Deset do zoo v Amsterodamu, patnáct do Curychu.

Cestují ve speciálně upraveném, klimatizovaném voze, kde se monitoruje teplota a dopravce se řídí veškerými náležitostmi, včetně podávání krmiva. Druhý den k večeru by měla být zvířata na místech v nových domovech.

„Kaloň rodriguezký je jedním z nejvzácnějších zvířat naší zahrady. Jeho domovina ostrov Rodrigues má rozlohu jako město Olomouc a bydlí zde zhruba 40 000 lidí, což je pro kaloně až příliš na to, aby v důsledku lidského osídlení nepřicházeli o své přirozené prostředí. Tím klesají jejich počty, neboť mnoho prostoru jim již nezbyvá. V důsledku tajfunu v 70. letech 20. století se jejich stavy snížily ještě radikálněji. Naštěstí tu máme záchranné instituce – zoologické zahrady,“ uvádí zoolog Jan Pluháček.

Olomoucká skupina se rozrůstá každoročně o zhruba 15 mláďat.

Samička obvykle rodí jedno mláďe, o které pečuje dva až tři měsíce.

Kaloni a chutné banány

Klasická echolokace kaloňům oproti netopýřům schází. Kaloni proto mají krásné, velké oči, jelikož se při hledání chutných plodů orientují především zrakem. Tito letouni jsou známí tím, že při konzumaci ovoce roznášejí semena rostlin ve svém trusu. A ačkoli se to může zdát zvláštní, cílem některých rostlin skutečně je, aby byl jejich plod sežrán. Investují totiž energii do tvorby sladkých a nápadných plodů, čímž zvyšují svou atraktivitu pro plodožravé kaloně.

V důsledku kácení lesů a lovu pro maso byl kaloň zapsán na seznam ohrožených endemických druhů a zařazen do záchovných programů. V 70. letech 20. století klesly jeho stavy v důsledku tajfunu na pouhých 70 jedinců. Populace byla takřka vyhubena. Díky ochraně se je podařilo rozmnožit a zvýšit počty na 20 000 jedinců. K záchraně přispěla i Zoo Jersey založená Geraldem Durrellem, který odchytily několik posledních volně žijících jedinců, a dal tak vzniknout chovu v zoologických zahradách. Všichni kaloni v zoo jsou majetkem ostrova Mauricius a chovatelům pouze zapůjčení. ■ *red*

Foto: Zoo Olomouc

Miroslav Krobot a další dobrovolníci získali na jídlo pro chudé přes 72 tisíc

Horním náměstím sice foukal ledový vítr, ale nálada mezi stánky s horkými polévkami byla příjemná. Stovky Olomoučanů si užily přátelskou atmosféru Dne lidí bez domova, tradiční benefiční akcí, do níž se zapojila i řada osobností, například režisér a herec Miroslav Krobot. Na návštěvníky čekalo deset druhů polévek a keramické misky vyrobené zrakově postiženými klienty sociální firmy ERGONES. Výtěžek z akce ve výši 72 280 korun podpoří projekt Kup oběd, který zajišťuje obyvatelům charitních domovů kvalitní a pravidelnou stravu.

Akce vzbudila rekordní zájem – 540 keramických misek bylo vyprodáno za pár desítek minut a u výdeje se tvořila dlouhá fronta. Celkem se vydalo přibližně 800 porcí polévek, které byly rozloženy už kolem půl jedné.

Velký dík patří všem dobrovolníkům, kteří se do akce zapojili, například fotbalistům SK Sigma Olomouc, olympijskému medailistovi Jakubu Jurkovi, režiséru Miroslavu Krobotovi, scenáristovi Lubomíru Směkalovi, hercům Moravského divadla Olomouc či Divadla Tramtarie. Polévky laskavě poskytly restaurace Bělec-ký mlýn, Nutrend World, Cent-

ral Park Flora - Hotel, Aquapark Olomouc, Olomoucká Jízdárna, Farmak - gastro, Ristorante Pollo, NH Collection Olomouc Congress, Bistro Paulus a také Vazební věznice Olomouc. Vy-

robu stovek keramických misek sponzorovaly NB Oiltec, Foto Navara, Dům u Parku, Bistro Paulus a Jazyková škola Oxford a čerstvý chléb dodala pekárna LESAFFRE. ■ *red*

Foto: Jan Pořízek

Orchidejová nádhera ve Smetanových sadech – výstava, kterou si nesmíte nechat ujít

Foto: VFO

Chcete si zpříjemnit podzimní dny? Od 17. října do 2. listopadu se ve sbírkových sklenicích ve Smetanových sadech otevře brána do světa tisíců kvetoucích rostlin a desítek druhů vzácných orchidejí z celého světa. Návštěvníky čeká pestrá paleta květů – od drobných, miniaturních orchidejí až po impozantní „orchidejové veličany“ přesahující jeden metr.

Největším lákadlem budou kvetoucí „opičí orchideje“ rodu Dracula, jejichž květy připomínají malé opičky. Dále můžete obdi-

vovat voňavé orchideje, které okouzlí nejen svou krásou, ale i pronikavou vůní, a diamantové orchideje (jewel orchids) s listy protkanými zlatou či stříbrnou žilnatinou.

K vidění budou například rody Vanda, Paphiopedilum, Cattleya a mnoho dalších fascinujících druhů. Výstava je doplněna o kuriozní rostliny, například masožravé druhy či epifyty rodu Tillandsia, a návštěvníci se mohou těšit také na postery se zajímavostmi ze světa orchidejí.

Po celou dobu výstavy bude k dispozici poradna pro pěstování orchidejí a prodejní stánek s možností zakoupení vybraných rostlin.

Vstupenky si můžete zakoupit přímo na místě nebo online na stránkách Výstaviště Flora Olomouc.

Přijďte se pokochat krásou a vůní orchidejí – výstava ve sbírkových sklenicích ve Smetanových sadech je otevřena od 17. října do 2. listopadu. ■ *PR*

Nechal se znovu napálit

Muž středního věku z Hranicka naletěl podvodné společnosti, která nabízela dohledání nevyplacených bitcoinů. Podvodníkům postupně poslal na tři různé účty celkem 471 tisíc korun jako údajnou provizi za zajištěné finance, které ale nikdy neviděl. Když zjistil, že firma je falešná, vše oznámil policii. Případ se vyšetřuje jako podvod. ■

Olomouc získala titul Obec přátelská rodině a seniorům

Olomouc uspěla v celostátní soutěži Obec přátelská rodině a seniorům 2025, kterou vyhlašuje Ministerstvo práce a sociálních věcí. Ocenění je spojeno s finanční podporou, díky níž město rozšíří nabídku aktivit pro rodiny s dětmi i seniory. Program „Aktivitou k podpoře duševního zdraví“ zahrnuje cvičení, besedy i komunitní setkávání zdarma. ■

Policie hledá cyklistku a svědky události z třídy Míru

Policisté z Olomouce žádají veřejnost o pomoc při objasnění události z pondělního dopoledne 6. října na třídě Míru, kde neznámá cyklistka po pádu z kola zn. Author odešla neznámo kam. Zhruba padesátiletá žena měla na sobě fialovou bundu a modré rifle. Policie prosí ji i případné svědky, aby se přihlásili na lince 158. ■

Jindřich Štreit: Některé fotografie mě opravdu zasáhly. Mají v sobě zvláštní sílu

Co pro nás znamená domov? Je to místo jistoty a bezpečí, prostor, kde se smějeme, někdy i bojíme, kde prožíváme své malé radosti? Výstava „Schovala jsem se za list“ hledá odpovědi prostřednictvím objektivu devíti autorů s mentálním handicapem. Dostali fotoaparáty a možnost ukázat svět tak, jak jej sami vidí. Jejich snímky jsou jednoduché, opravdové a bezprostřední. Přínášejí pohled, který my ostatní často ztrácíme. Kolekci osmnácti barevných fotografií doplňuje deset černobílých snímků Jindřicha Štreita.

Výstava Schovala jsem se za list, kterou od 10. října představuje Vlastivědné muzeum v Olomouci, dává prostor lidem s handicapem, kteří se pomocí fotografie snaží zachytit téma domova. Vy osobně jste kurátorem této výstavy. Můžete přiblížit, jak tento projekt vznikl a jakou roli jste v něm sehrál?

Projekt iniciovala Ilona Kulíková, která pracuje v Lužánkách v Brně a s níž jsem už dříve spolupracoval na několika výstavních projektech s lidmi s handicapem. První z nich se týkal keramických objektů, které vytvořili právě oni. Já jsem k tomu nafotil dokumentární soubor, připravil katalog a celý projekt měl velký úspěch. Následně Ilonka přišla s myšlenkou, že tentokrát by fotografovali přímo klienti. Moje

úloha spočívala v tom, že jsem vytvořil deset velkoformátových černobílých fotografií na téma domova, které jsem jim promítl. Měl jsem s nimi přednášku, ukázal jsem jim své knihy a přiblížil, jak se věnuji fotografii obvyčejného života. Poté dostali fotoaparáty a doma sami fotili to, co jim přišlo důležité.

Téma domova je velmi silné, ale i osobní. Jak ho vnímáte vy sám? Dá se podle vás vůbec domov zachytit fotografií?

Domov je podle mě to nejdůležitější, co v životě máme. Je to místo, kam se můžeme vrátet, a když se máme kam vrátet, je to dar. Je to základní lidská potřeba a také velké filozofické téma. Při přednáškách o domově často zdůrazňuji, jak důležitou roli v tom hrají rodiče. Jsou to oni, kdo ten domov formují a dávají dětem vzor, který si pak ony nesou do vlastního života. Fotografie samozřejmě domov zachytit může, ale musí být srozumitelná, čitelná. U mých vlastních fotografií jsem se vždy snažil, aby byly lapidární, jednoduché, a přitom silné výpovědi.

A když se zaměříme na samotné fotografie účastníků projektu, co vás při výběru jejich snímků zaujalo? Bylo tam něco, co vás třeba i překvapilo?

To určitě. Některé fotografie mě opravdu zasáhly. Jsou auten-

tické, často náhodné, ale mají v sobě zvláštní sílu. Ti lidé někdy fotí bezmyšlenkovitě, prostě zmačknou spoušť, a právě v tom je jejich kouzlo. Některé snímky abstrahují, jiné jsou překvapivě výtvarné. Samozřejmě jako kurátor jsem výběr ovlivnil. Vždy se snažím vybírat fotografie, které dokážou oslovit i širší veřejnost. Výjimečná je například jedna rodina, kde matka dvou handicapovaných synů sama skvěle fotografuje a své kluky vede a je vidět, že mají směr. Ale samozřejmě jsou zde i snímky zcela intuitivní. A to je na tom krásné.

Proč se výstava jmenuje právě Schovala jsem se za list?

To je název jedné z vystavených fotografií. Tak ji pojmenovala autorka snímku. Ten název se nám zalíbil natolik, že jsme ho použili jako titul celé výstavy. Má v sobě poezii, jemnost i symboliku, přesně to, co jsme chtěli, aby v projektu zaznělo.

Na čem dalším teď pracujete? Zmínil jste motiv kómatu, což je nesmírně těžké téma. Proč jste se do něj pustil?

Téma kómatu je pro mě momentálně asi nejtěžší a zároveň nejzásadnější. Pracuji na něm už téměř dva roky, začal jsem v Ostravě, nyní pokračuji v Olo-

mouci a ve Vojenské nemocnici. Impulsem byl příběh inženýra Svobody, který pečuje už osmnáct let o adoptovaného syna v kómatu. Dlouhodobě se známe, a když založil Centrum pro lidi v kómatu, požádal mě, zda bych mohl dokumentovat jejich příběhy. Vznikly z toho dvě výstavy a teď připravuji závěrečnou, kterou si k vystavení v Praze vybral i architekt Josef Pleskot. Překvapilo mě to, protože je to opravdu velmi těžké téma: silné, emocionálně náročné. Ale možná právě proto je tak důležité ho zpracovat.

To ale není jediný váš současný projekt. Pracujete také na knize o dechovce z Pňovic, dokumentujete život na vesnicích nebo připravujete výstavu o technických službách v Olomouci. Kde berete energii a motivaci na tolik projektů?

Motivace je jednoduchá: láska a práce. To jsou dvě věci, které mě drží celý život. Práce mě naplňuje, dává mi smysl. A láska? Bez ní by to stejně nešlo. Pracuji na více věcech současně, protože vím, že každý projekt chce svůj čas, zrání. Některé jsou rozběhnuté roky, jiné vznikají rychleji. A ano, někdy mám pocit, že nic nestihám. Ale pak přijde zpětná vazba: příběh, výstava, rozhovor a připomene mi, proč to všechno dělám. ■ Martina Vyslouzilová

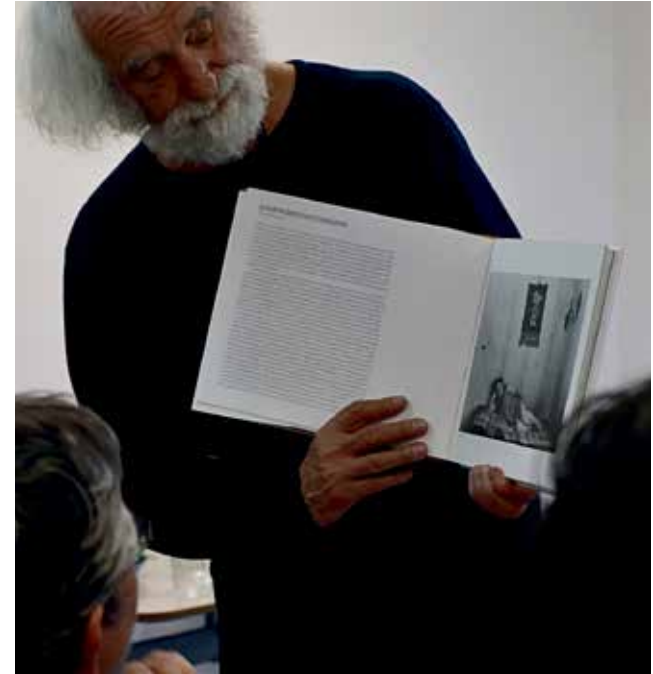

Foto: VMO

Jindřich Štreit (1946) patří k nejvýznamnějším osobnostem české dokumentární fotografie. Dlouhodobě se věnuje sociálním a společensky závažným tématům a mapuje život na venkově, každodennost lidí na okraji společnosti, svět zdravotnictví i oblasti, které často zůstávají veřejnosti skryté. Jeho tvorba je výrazně citlivá a hluboce lidská. Fotografoval mimo jiné v psychiatrických léčebnách, věznicích, domovech pro seniory nebo v prostředí paliativní péče. Vystavoval po celém světě a je zastoupen v mnoha prestižních sbírkách. Působí také jako pedagog, kurátor a autor fotografických knih.

OTEVŘENÁ RADNICE

Ptejte se vedení města Olomouce na e-mailové adrese otevrenaradnice@hanackyvecernik.cz a my Váš dotaz necháme zodpovědět!

Mirek Žbánek
primátor

Dobrý den, pane primátore. Rád bych se zeptal, jestli by něco nešlo udělat se starými koly, co jsou v (asi kolárně) na hlavním vlakovém nádraží? Připadá mi, že je tam hodně kol už nějaký ten rok a nikdo je nepoužívá a zabírají zbytečně místo. Kdyby s tím šlo konečně něco udělat, bylo by to skvělé. Mnohokrát děkuji za vaši odpověď. Pavel

Odpovídá primátor města Olomouce Miroslav Žbánek:

Tento prostor v rámci olomouckého hlavního nádraží mají cestující volně k dispozici k odložení svého kola, které použijí při cestě na vlakový spoj a po návratu potom zase z nádraží zpátky domů. Nejde o úschovnu, kde by se hradil nějaký časově vázaný poplatek za uložení kola - využití kolárny je volné, podle potřeb daného cestujícího. Občas se skutečně stává, že tady někdo kolo odloží a už si ho ne-

vyzvedne. Správce nádraží proto prostor kolárny průběžně čistí, aby takové zapomenuté bicykly zbytečně nezabíraly místo těm, kteří ho chtějí využívat. Zpravidla jednou až dvakrát do roka se dlouhodobě odložená kola odvázejí z kolárny do úschovy a tam čekají, jestli se o ně původní majitel ještě přihlásí. ■

Dobrý den, mám dotaz, který se týká neředinského hřbitova, na kterém v nedávné době někdo poničil desítky hrobů a uren. Myslím si, že to je nejen pro mě naprosto nepochopitelné a nepřijatelné. Vzniklá psychická újma pozůstalým, kteří přišli o ostatky svých blízkých, se nedá vyčíslit. Nicméně se dotazuji, kdo vlastníkům hrobů v takovém případě nahradí vzniklou hmotnou škodu? Správa hřbitova? Nebo se budou muset domáhat odškodnění po vandalech, kteří škodu způsobili? Pokud je vůbec policie odhalí? Anebo poškozeným někdo nic nenahradí, protože musí mít hroby pojištěné? Děkuji.

Odpovídá náměstkyně primátora města Olomouce Miroslava Ferancová

Na hřbitově byla po vandalském útoku poškozena převážně hrobová zařízení, která jsou ve většině případů v soukromém vlastnictví nájemců hrobových míst. Hřbitovy města Olomouce mají uzavřenou pojistku, která pokryje pouze škody na majetku organizace (plot, hrobová zařízení, kde je vlastním statutární město Olomouc).

Bohužel na soukromý majetek nájemců se pojistka nevztahuje, i když jsou v areálu hřbitova. Osobou, která může uzavřít pojištění, může být pouze vlastník hrobového zařízení. Provozovatel hřbitova pojištění uzavřít nemůže, protože nemá právní vlastnictví k jednotlivým hrobům. Pojištění hrobu je specifický druh pojištění, které chrání hroby a hrobky před různými riziky. Může to vypadat, že hřbitovy jsou místem klidu a ticha, ale i zde velmi často dochází k nepředvidatelným událostem, které mohou poškodit místo posledního odpočinku. Hroby jsou pravidelně vystavovány nástrahám přírodních živlů, jako jsou silný vítr, déšť nebo krupobití, ale také vandalům a zlodějům. Pokud dojde k poškození, opravy mohou být velmi nákladné. A právě v takových situacích je pojištění hrobu neocenitelnou ochranou. ■

Miroslava Ferancová
náměstkyně primátora

Loučení s osobnostmi. Zemřela děkanka Gabriela Vlková a politik Jaromír Czmero

Dvě významné osobnosti ztratila v říjnu Olomouc. Nejprve odešla bývalá děkanka Cyrilometodějské teologické fakulty Univerzity Palackého Gabriela Ivana Vlková a o pár dní později pak bývalý náměstek primátora Jaromír Czmero.

Po těžké nemoci zemřela 2. října 2025 ve věku 61 let sestra Gabriela Ivana Vlková OP - biblička specializující se na Starý zákon, vyučující Cyrilometodějské teologické fakulty a v letech 2006-2014 také její děkanka.

„Sestra Gabriela byla první ženou, která vedla naši olomouckou teologickou fakultu. Vytvořila na ní velmi dobrý tým spolupracovníků a svůj hlavní předmět - Starý zákon - tu studentům předávala se zápalem, který nám ukazoval, jak aktuální je tento text i dnes, že ani

pro nás není ‚starý‘. Stála také za projektem Teologie online,“ shrnul arcibiskup Josef Nuzík a dodal: „Zůstává po ní výrazná stopa, která volá k následování a pokračování v jejím odkazu.“

Gabriela Vlková působila na olomoucké teologické fakultě 25 let. Širší veřejnosti je známa jako první děkanka teologické fakulty v naší zemi, studenti si ji však budou pamatovat především jako laskavou vyučující Starého zákona a hebrejštiny.

Po krátké těžké nemoci zemřel 9. října ve věku 73 let bývalý náměstek primátora Olomouce, člen městské rady a dlouholetý zastupitel za sociální demokracii Jaromír Czmero. V městském zastupitelstvu působil od roku 1994 do roku 2018.

Jaromír Czmero byl třikrát náměstkem primátora. V letech 1998-2002 a 2002-2006 u primátora Martina Tesaříka, potřeť od roku 2014, kdy radnici vedl Antonín Staněk. Kompetence, které měl jako náměstek na starosti, se opakovaly. Byly to majetkoprávní záležitosti a odbor koncepce a rozvoje. V jednom případě měl navíc na starosti i oblast dopravy.

Jaromír Czmero byl přesvědčeným sociálním demokratem. Pro jeho charakter, odbornost a pracovitost jej respektovali jak úředníci, tak i politici z jiných stran.

Poslední rozloučení se zesnulým se koná 16. října ve 13:20 v obřadní síni olomouckého krematoria. ■ mf

Gabriela Vlková Foto: CMFT UPOL

Natálie Tichánková vydává nový singl Bouře a chystá koncert v Olomouci

Olomoucká zpěvačka a herečka **Natálie Tichánková** představila nový singl *Bouře*, který předznamenává její debutové album *Světlo a stíny*. Energická skladba vznikla pod vedením producenta Borise Carloffa. Album vyjde 7. listopadu a zazní naživo při koncertě v Jazz Tíbet Clubu v Olomouci. ■

Den otevřených dveří v Archeologickém centru láká na exkurze i kvízy

V **sobotu 18. října** se od 10 do 17 hodin uskuteční Den otevřených dveří v Archeologickém centru Olomouc v ulici U Hradiska 42/6. Návštěvníci si prohlédnou běžně nepřístupné laboratoře, knihovnu i kreslírnu a seznámí se s prací archeologů. Připraven je doprovodný program, tematický kvíz i odměny pro děti. ■

Večer duchů v Zoo Olomouc: strašidla, hry i stezka hrůzy

V **sobotu 25. října** se Zoologická zahrada Olomouc promění v říši strašidel a duchů. Od 14 do 21 hodin čeká návštěvníky halloweenská výzdoba, strašidelné hry, volba Miss děs i dvě stezky hrůzy pro děti i dospělé. Chybět nebude malování na obličej, čarodějnický punč a další dobroty. Akce slibuje nezapomenutelný podzimní zážitek pro celou rodinu. ■

Jsem obklíčena

Nadř Jandová,
publicistka

Pondělí: Jsem obklíčena. Probuldila jsem se obklopena hlasitou hudbou, halasným smíchem, zapálenými diskusemi... Bála jsem se podívat z okna. Vzpomněla jsem si, že mi manžel řekl, že ráno přijde skupina kopáčů, aby kolem domu vyhloubili příkop kvůli odstranění vlhkosti ve sklepě.

Bylo mi jasné, že pracovníků jsou kolem domu tisíce – usoudila jsem tak podle hlomozu, který vydařoval... Nakonec jsem se pochla-

pila a vyhlédla z okna. Zaujalo mě, že pracují ve dvojicích. Jeden kope a druhý se na něj dívá – tuto zvláštní dělbu práce možná dnes uplatním. Jen ještě nevím, jestli budu kopat, nebo se dívat.

Potěšilo mě, že auto, které stálo na dvorku, vypadá zatím nedotčené, vzhledem k pracovnímu ruchu kolem. Nicméně, budu muset najít vůdce té sestavy a požádat ho, aby odstavili kontejner, který brání ve výjezdu ze dvora.

Nakonec přišli sami, požádat mě, abych odjela s autem. Když jsem přicházela k jejich sročení k autu, řekla jsem: „Tak přátelé, jak to jde?“ Byli potěšeni zájmem o jejich činnost a mně bylo jasné, že mám první kladné body.

Na vycouvání jsem měla mezi výkopy už jen tak deset centimetrů z každé strany. Kopáči stáli kolem, sledovali, jak při couvání zahučím do jámy. Nestalo se. Obdivné pohledy dávaly jasné najevo, že za couvání mám další kladné body. Možná, že jsem se stala jejich novým bossem.

Úterý: Kopáči mi komplikují výjezd z garáže vytvářením různých příkopů.

Středa: Když jsem ráno odcházela z domu, před dveřmi se objevila dvoumetrová díra do země, zhruba metr široká. Nejdřív jsem ji chtěla přeskočit, pak jsem si uvědomila, že už nikdy nezamknu dveře...

Rozhodla jsem se zvolit druhý

východ z domu, otevřu dveře – a chyběly schody a díra byla ještě větší... Pobavilo mě to, protože když občas přijdu později do práce, vymlouvám se, že nám řemeslníci odmontovali schody.

Nezbývalo než přivolat kopáče. Měli siestu, takže chvíli neslyšeli mě „Haló“, které se poté změnilo v hulákání „Pomoooo“, což úspěšně přivolalo celou partu a po chvíli mudrování mi dali přes otvor do země desku coby padací most.

Čtvrtek: Můj život je teď protká kopáči. Dvůr kolem domu je protká příkopy.

Pátek: Nesnáším je! Kromě toho, že si hloubí příkopy, kde se jim zachce, natáhli okapové roury do půli příjezdové cesty a já stála večer při návratu z práce před dilematem: zaparkovat kus od domu, nebo se pokusit tou škvírou projet za bránu. Zvolila jsem po krátkém váhání druhou variantu. Přední kola – v pořádku, ale zadní – roli totiž hrály milimetry – zkrátka jsem urvala celý okapový systém.

Nezbývalo než uvést jejich celodenní výtvar do původního stavu. To se mi nakonec stejně nepodařilo. Odhodila jsem roury v dál s tím, že případné škody budu zjišťovat až ráno za světla. Jsem po týdnu s kopáči dokonale nad věcí!

A když jsem auto zamykala, zapomněla jsem na ty jejich pitomé výkopy a zahučela do jednoho z nich. ■

Exoti z Olomouce a jiní ptáci aneb jak prokoukl pan Prokoukl

Ivo Vysoudil,
publicista

Olomouc má opět svátek barev, hlasů a ptačího zpěvu. Do města se po dvou letech vrací EXOTA – přehlídka exotického ptactva z celého světa. Tisíce papoušků, tukanů, zoborožců a dalších okřídlených krasavic zaplní pavilony Flory a připomenou nám, že svět je rozmanitý, pestrý a někdy i pořádně uřvaný.

A když se tak člověk prochází mezi voliery, nelze si nevšimnout jisté podobnosti. Nespočívá to jen v tom, že někteří papoušci mají přesně ten typ frizury, jaký se vyskytuje i v Poslanecké sněmovně. Je to i tím, že výstava exotů se dnes už dávno nekoná jen na Floře. Ona běží každý den v televizi, a to nejen na čtyřadvacitce.

Stačí otevřít noviny, zapnout politickou debatu nebo si projet sociální síť. Najednou slyšíte pestrou směs slibů, zpěvů, naparování a přezpívávání jeden druhého. Přírodní výběr v přímém přenosu. Někdo kokrhá o národních zájmech, jiný tancuje na TikToku a třetí si myslí, že kompetence je druh tropického ovoce. Kdyby se EXOTA Olomouc rozšířila na pavilon politických papoušků, nebylo by to vůbec mimo téma. Jen by to chtělo víc krmných automatů – místo zrní by padaly lajky a dotace.

Jen si to představte: pavilon A – papoušci domácího politického chovu. Soutěží se v kategorii „nejhlasitější opakování cizího názoru“, hodnotí se barvitost projevu a schopnost mávnout křídlem při každém průzkumu. Vítěz získává zlatou kokardu s logem vlastního ega. V pavilonu B by se předváděli zástupci druhu diskutér křikloun obecný – ten, který se vyskytuje zejména na sociálních sítích a žije se lajky, hněvem a neznalostí. Pavilon G by mohl patřit rozličným

komentátorům, kteří dokážou vysvětlit, jak by to dělal „rozumný člověk“, ačkoliv žádného osobně neznají.

Ve srovnání se skutečnou EXOTOU by tahle lidská výstava vykazovala jeden zásadní rozdíl – nebyla by potřeba voliéra. Naši exoti totiž rádi krouží volně prostorem. Nevyžadují speciální krmivo, vystačí si s pozorností, trochou rozhořčení a ideálně televizní kamerou. Někteří se dokonce žijí čistě egem – což je podle všeho obnovitelný zdroj energie.

Na reálné Floře se mezitím všechno týpí, pípá a cvrliká podle plánu. Ptáci se předvádějí, aniž by chtěli měnit svět. Když něco zopakují, je to aspoň melodické. Když se ozvou, dělají to z radosti, ne z potřeby mít poslední slovo. A když se sejdou tisíce návštěvníků, nikdo se tam nepohádá o tom, kdo má pravdu. Každý prostě obdivuje jiný druh a jde dál.

Ale není to jen svět zvířat a politiky, kde exoti sídlí. V digitálním světě se jim bohužel daří úplně nejlíp. Tam se usadili ti nejnebezpečnější – kyberšmejdí. Barevní nejsou, zato dokonale napodobují lidský hlas, jazyk i věrohodnost. Na rozdíl od papoušků však jejich pípnutí stojí peníze. „Klikněte zde“, „ověřte platbu“, „vyhráli jste nový mobil“ – melodie, kterou už jsme všichni slyšeli. Kdyby měli peří, byli by to ti nejlesklejší exoti planety. Jenže tihle nelétají, tihle loví.

Naštěstí má Olomoucký kraj svého nového hrdinu – pana Prokoukla. Umělou inteligenci, která radí lidem, jak poznat podvodníky a nenechat se napálit. Konečně někdo, kdo šmejdí dokáže prokouknout. Jen by možná nebylo od věci, kdyby se naučil rozpoznat i jiné typy podvodů – třeba ty předvolební. Kdyby pan Prokoukl analyzoval některé politické billboardy, pravděpodobně by hlásil: „Upozornění!

Vysoké riziko manipulace. Tento slib je falešný.“

Představa, že by si člověk mohl nahrát na web třeba volební leták, je vlastně dost lákavá. „Milý pane Prokoukle,“ napsal by volič, „tenhle pán mi slibuje nižší daně, vyšší důchody a ještě parkovací místa zdarma. Je to podvod?“ A pan Prokoukl by klidně odpověděl: „Ano. Ale tentokrát legální.“

Zatímco ve voliérách Flory si papoušci pokojně zpívají a tukan si ladí zobák podle počasí, v digitálním i politickém světě to připomíná spíš trh. Jeden slibuje, druhý varuje, třetí prodává zaručené investice do krypta. A každý z nich čeká, kdo se chytí. Když se nad tím zamyslíme, výstava EXOTA Olomouc je vlastně velmi uklidňující. Tam aspoň víte, že ti exoti patří do klece. Všude jinde to bývá naopak.

A tak možná stojí za to, zajít se na Floru podívat. Nejen kvůli papouškům, ale kvůli uklidnění, že svět pořád ještě nabízí formu exotiky, která neškodí. A pokud si z výstavy chcete odnést něco praktického, pak tohle jednoduché ponaučení: Když to křičí moc nahlas, slibuje zázraky a má to podezřelé lesklé peří – neklíkejte. Ani nevolte. ■

Čtenáři, pište s námi!

Chcete se podílet na tvorbě Hanáckého Večerníku? Napište nám své názory, postřehy, komentáře, v ideálním případě přidejte fotografii. Hanácký Večerník chce být společným prostorem pro všechny, tedy pro ty, kdo jej tvoří, i ty, kteří jej čtou.

Těšíme se na vaše mailly na adrese redakce@hanackyvecernik.cz

INZERCE

Zveme vás na speciální vánoční Bezlepkové odpoledne

6. 11. 2025

17.30–19.00 V RESTAURACI GLOBUS OLOMOUC

- představení a ochutnávka bezlepkových potravin a uzenin ze sortimentu Globus
- odborná přednáška

- novinky v oblasti bezlepkové diety
- bezlepkové překvapení z Restaurace Globus

S kartou Můj Globus zvýhodněná cena 49 Kč, běžná cena 99 Kč, děti do 18 let zdarma.

Platbu, prosím, proveďte nejpozději do tří dnů od Vaší registrace na hlavních Informacích hypermarketu. Platbu lze provést kartou, hotově, dárkovou kartou nebo kartou Můj Globus.

Kapacita je omezena. Změna programu vyhrazena. Na akci není zajištěn bezbariérový přístup. Děkuje za pochopení.

Studenti architektury navrhli budoucnost městského zámku v Prostějově

Na nádvoří před prostějovským zámkem je od 6. října 2025 přístupná venkovní výstava „Návrhy pro zámek – výstavní expozice pohledem studentů Fakulty architektury VUT“. Akce vznikla v rámci nové spolupráce města Prostějova s Fakultou architektury VUT v Brně, která bude oficiálně stvržena podpisem rámcové smlouvy o dlouhodobém partnerství.

Výstava potrvá do 7. prosince a představuje odvážné studentské návrhy dvou prohlídkových tras – Po zlaté stuze a Iluze peněz a moc času. Ty propojují historii s moderním vzdělávacím přístu-

pem a přináší nové impulzy pro využití zámku.

„Studentské návrhy nejsou jen odvážnými vizemi, ale i cennou inspirací. Ukazují, jak lze historickým stavbám vrátit život a začleňovat je do současného městského života. Partnerství s Fakultou architektury nám otvírá cestu k dalším odborným projektům a věřím, že společně nalezneme ty nejlepší způsoby, jak tuto myšlenku naplnit,“ uvedl náměstek primátora Jiří Rozehnal.

„Rozvíjení partnerství s municipalitami a povědomí o téma-

tech architektury, urbanismu a obecně vystavěného prostředí je jedním z klíčových poslání univerzit v oblasti tzv. třetí role, a i proto jsem velice rád za možnost spolupráce s městem Prostějov. Vážím si důvěry a podpory, kterou ze strany města a pana primátora vnímám, a věřím, že naše spolupráce přinese mnohé neotřelé podněty k rozvoji města Prostějov,“ doplnil děkan Fakulty architektury VUT Radek Suchánek.

Renesanční zámek v Prostějově, postavený v letech 1522–1526 Janem IV. z Pernštejna, patří

Foto: Město Prostějov

Přerov postaví nové hřiště a ochrání děti před horkem

Přerované opět ukázali, že chtějí město, kde se dobře žije – především dětem. V letošním ročníku participativního rozpočtu Chci v Přerově zvítězily dva projekty: multifunkční hřiště U Tenisu a zastínění dětských hřišť. O výsledku rozhodlo 1 438 hlasujících, kteří vybírali ze sedmnácti návrhů občanů.

„Právě tyto dva projekty se totiž vměstnaly do vyčleněné částky milion a půl korun, neboť každý z nich byl za rovných 750 tisíc. Do hlasování ve veřejné anketě zvané Chci v Přerově se zapojilo 1 438 respondentů, kteří vybírali ze 17 projektů navržených občany,“ uvedl náměstek primátora Tomáš Navrátil.

Nejvíce hlasů získala Zuzana Dočkalová se svým návrhem na obnovu hřiště U Tenisu. Upozornila na jeho špatný stav a přišla s vizí moderního, bezpečného a hravého sportoviště. „Nový povrch bude tvořen z pružného, barevného materiálu, který zajistí vyšší bezpečnost a komfort při hře. Na obvodovém povrchu hřiště budou integrované grafické prvky jako skákací panák, skoková škála s hodnotami 50 až 200 cm, hra Zrcadlo, terč s čísly, motorická stopová dráha a podobně,“ popsala. Hřiště doplní i nové branky, basketbalový koš a odpočinkové zóny.

Druhým vítězem je projekt Jitky Horké, která navrhla instalaci stínících prvků nad pískovišti a skluzavkami. „Povrch skluzavky se na přímém slunci může zahřát až na 70 °C a písek v pískovišti na více než 50 °C. To může dětem způsobit popáleniny. Pobyt venku by měl být radostí, ne bojem s horkem,“ vysvětlila autorka.

Další nápady, které se už do rozpočtu nevešly, zahrnovaly například lanový prvek pro starší děti, květnatou louku, zen park nebo cyklomýčku.

Foto: Město Přerov

Olomouc bude hostit špičku českého tanečního sportu

Pavilon A na Výstavišti Flora se v sobotu 25. října promění v hlavní město českého tanečního sportu. Do Olomouce míří Mistrovství České republiky družstev v tanečním sportu, které přivede na Moravu nejlepší kluby z celé země. Domácí publikum se může těšit nejen na vrcholnou taneční podívanou, ale také na dramatický boj o zlato, které bude obhajovat domácí juniorský tým TK Olymp Olomouc.

Olomoučtí mladí tanečníci loni ovládli soutěž jak ve standardních, tak i v latinskoamerických tancích a z republikového mistrovství si odvezli dvoji zlato. Letos však budou mít ještě těžší úkol – obhajovat mistrovské tituly na domácí půdě.

„Tlak je samozřejmě větší, protože tančit před vlastním publikem je vždy výzva,“ říká předseda a šéftrenér TK Olymp Olomouc Miroslav Hýža. „Naši junioři ale trénují naplno a věříme, že dokážou navázat na loňský úspěch. Chceme, aby si diváci odnesli nejen skvělý sportovní zážitek, ale i pocit, že taneční sport v Olomouci má budoucnost.“

Na parketu se kromě juniorů představí také týmy v kategorii do 21 let a dospělí. Diváci se tak mohou těšit na kombinaci elegance a energie standardních a latinskoamerických tanců, která dává týmové soutěži jedinečnou atmosféru.

Soutěžní program bude probíhat po celý den a nabídne pestrou škálu vystoupení. Vyvrcholí slavnostním galavečerem s finálovými koly a bohatým doprovodným programem, který odstartuje ve 19:45.

Mistrovství pořádá Taneční klub Olymp Olomouc ve spolupráci s Českým svazem tanečního sportu. Akci podporují město Olomouc, Olomoucký kraj a Výstaviště Flora, a. s. ■ [jau](#)

Foto: Martina Deylová, TK Olymp

INZERCE

NADACE HELENY MORÁVKOVÉ

POMOC, KTERÁ NIKDY NEVYJDE Z MÓDY

KABELKOVÝ VELETRH

23. 10. 2025 16–20 hodin

Proberte skříně a věnujte nám zachovalou kabelku, batoh, kufr, opasek nebo peněženku.

Termín sběru: 1. 9. – 15. 10. 2025

NA PODPORU PROJEKTU OTEVŘEME ZAHRADU

ATRIUM ENVELOPA OFFICE CENTER
tř. Kosmonautů 1221/2a, Olomouc

Report

EXOTA OLOMOUC láká milovníky exotických ptáků i orchidejí

Výstaviště **Flora Olomouc** bude 17.–19. října hostit mezinárodní přehlídku EXOTA OLOMOUC 2025. K vidění bude přes 270 druhů a 4 000 ptáků z celého světa včetně arů, tukanů i drobných pěvců. Součástí bude také chovatelský kongres a doprovodná výstava Klenoty pralesa s orchidejemi z pěti kontinentů. Akce slibuje výjimečný zážitek. ■

Džemfest slaví čtvrtstoletí: Šumperk čeká hudební nálož

V pátek 17. října zaplní šumperský kulturák festival Džemfest, který slaví 25 let. Na pódiu vystoupí MIG 21, O5 a Radeček, Šimon Opp i komik Lukáš Pavlásek se svou kapelou. Akci doplní soutěže, filmová scéna i charitativní projekt Můj první festák, v jehož rámci dorazí děti z dětských domovů z celé Moravy. ■

Plumlovské hody lákají na zabíjačku i muziku

V sobotu 18. října ožije nádvoří Plumlovského zámku vůní tradičních zabíjačkových specialit. Akce, kterou pořádá zámek ve spolupráci s Reznictvím Mirgovi, začne v 10 hodin a doprovodí ji hudba skupiny Romantika, Tomáše Somra a Romana „Pytlíka“ Doležela. Návštěvníci se mohou těšit i na dětský punč, svařák, kávu a čaj. ■

Říjen plný zážitků: hrady, zámky i zoo lákají na noční prohlídky a strašidelné akce

Podzimní večery v Olomouckém kraji se letos ponesou ve znamení kouzelné atmosféry, světél svíček, strašidel i pohádkových postav. Na hradech a zámcích, ale i v olomoucké zoo se během října uskuteční celá řada netradičních akcí, které slibují zážitky pro malé i velké návštěvníky.

Hrad Šternberk rozzáří podzimní večerní prohlídky

Na sobotu 18. října připravuje Státní hrad Šternberk tradiční akci nazvanou Podzimní večerní prohlídka. Návštěvníci se mohou těšit na čtyři skupinové prohlídky (v 18, 19, 20 a 21 hodin), které je zavedou do vybraných místností obou pater hradu. Průvodci v historických kostýmech přiblíží život šlechty, její módu i stolování a interiéry ozdobí tematická výzdoba. Vstupné je 260 korun pro dospělé, snížené 210 a pro děti 80 korun. Rezervace je možná i online na webu hradu.

Zámek v Čechách pod Kosířem nabídne podzim i duchy

V ten samý den, 18. října, ožije i zámek Čechy pod Kosířem akcí Podzim na zámku, která propojí přírodu a zábavu. V zámeckém parku čeká od 13 do 17 hodin sokolnické vystoupení, setkání se zvířaty ze záchrané stanice, tvořivé dílny či projíždky na koni. Historické zámecké interiéry zaplní tematická výzdoba a po celý víkend tu bude navíc probíhat rodinná pátrací hra Po stopách vlka Silvána. Akce se však koná pouze v případě příznivého počasí.

Na konci měsíce se pak zámek promění v dějiště Strašidelných prohlídek (31. října a 1. listopadu). Kostymovaní průvodci vtáhnou návštěvníky do příběhu o neklidných duších, které obývají zámecké chodby. Prohlídky budou probíhat od 17 do

22 hodin a doplní je malování na obličej, dílničky, kavárna či pohádková pátračka Kukyho večerní dobrodružství.

Pohádky i strašidla ožijí i na dalších památkách

Na své si přijdou milovníci tajemna také na hradě Bouzov, kde se mezi 24. a 27. říjnem konají večerní prohlídky s hradními strašidly. Kromě prohlídek se děti mohou zapojit do výtvarné dílny na prvním nádvoří a odnést si vlastnoručně vyrobenou halloweenskou dekoraci. Prohlídky proběhnou od 17 do 19 hodin a rezervace předem na akci je nutná!

Zámek Jánský Vrch v Javorníku pak zve 24. a 25. října na program Zámek plný pohádek. Noční prohlídky promění interiéry v říši pohádkových bytostí – uvidíte zde víly, princezny, čerty

i rytíře. Kostýmy jsou vítány, občerstvení zajistí Café Ditters na zámeckém nádvoří. První prohlídka začíná v 18 hodin a další vychází každých 20 minut až do 21 hodin. Jednotné vstupné činí 260 Kč, počet míst je omezen.

Strašidla zavítají i do olomoucké zoo

Velkolepé rozloučení s říjnem nabídne Večer duchů v Zoo Olomouc, který proběhne v sobotu 25. října. Odpoledne se areál promění v halloweenské království se strašidelnou výzdobou, šermířským vystoupením, soutěžemi a oblíbenou „Stezkou hrůzy“. Od 14 do 18 hodin čekají na děti hry a aktivity po celém areálu, od 19 hodin pak startuje noční trasa pro odvážnější návštěvníky. Areál zoo zůstane otevřený až do 21 hodin.

Ať už dáváte přednost romantickému svitu luceren, pohádkovým

příběhům, nebo lehce strašidelné atmosféře, říjen v Olomouckém kraji nabídne jedinečnou pří-

ležitost prožít kouzlo podzimu trochu jinak – se světlem svíček, historií a trochou tajemna. ■ iv

Foto: Hrad Bouzov

Umění, které pomáhá: SPOLU Olomouc slaví 30 let dobročinnou aukcí

Olomouc se chystá na výjimečnou událost, která propojí svět umění s pomocí lidem. Organizace SPOLU Olomouc letos slaví 30 let existence a výročí oslaví jubilejním, 20. ročníkem Dobročinné aukce uměleckých děl. Akce se uskuteční v sobotu 18. října 2025 od 14 hodin v prostorách Fortu XX v Křelově-Břuchotíně.

Festival se uskuteční v Olomouci, Dražit mohou nejen návštěvníci na místě, ale i zájemci online prostřednictvím platformy Livebid.cz. V aukčním katalogu je více než 70 uměleckých děl, od renomovaných autorů až po mla-

dé talenty z celé republiky. Výtěžek podpoří projekty SPOLU Olomouc zaměřené na pomoc lidem s mentálním znevýhodněním.

„Nejde nám jen o aukci jako takovou. Chceme vytvořit prostor, kde se potkají sběratelé, investoři i milovníci umění a spojí se v jedné myšlence – že umění může měnit svět,“ uvedla Jana Ochotová, ředitelka SPOLU Olomouc.

Zájemci si mohou vystavená díla prohlédnout už nyní – předaukční výstava probíhá od 7. do 16. října v atriu Envelopa Office Center na třídě Kosmonautů v Olomouci.

Organizace zároveň děkuje všem umělcům a partnerům, kteří

dobročinný projekt dlouhodobě podporují. ■ iv

Foto: SPOLU Olomouc

Prix Bohemia Radio rozezná Olomouc

Český rozhlas pořádá od 19. do 23. října v Olomouci už 41. ročník festivalu audiotvorby Prix Bohemia Radio. Tradiční přehlídka nabídne to nejlepší z české i zahraniční rozhlasové a podcastové tvorby. Lidé se mohou těšit například na Tatjanu Medveckou, Aleše Cibulku, Ondřeje Vetchého či Zdeňka Svěráka.

Soutěžní část zahrnuje čtyři kategorie – Dokument, Reportáž, Drama a Podcast. O vítězi v podcastové kategorii mohou poprvé rozhodnout i posluchači – hlasovat lze do 23. října na webu festivalu.

Festival zahájí 19. října v Galerii Šantovka vystoupením Petr Bende, LolliPopz, Jan Cina, Aleš Cibulka,

Klára Nováková a Ranní Dvojka. Kino Metropol uvede speciální Tobogan s Libuší Švormovou, Danielou Kolářovou, Bárrou Hrzánovou, Lucií Poliňskou a prezidentem festivalu Igorem Barešem.

Tahákem je beseda s Divadlem Jary Cimrmana a hra Dobytí severního pólu. Součástí programu je i udělení Ceny Thálie za mimořádný rozhlasový výkon a uvedení nové osobnosti do Sině slávy Českého rozhlasu.

Doprovodný program nabídne koncert Igora Orozoviče, talkshow Buchty čtou, čtení s Tatjanou Medveckou a koncert Marty Kloučkové Quintet. ■ red

INZERCE

ŠANTOVKA

JAPONSKO

COSPLAY FESTIVAL

8. 11.

- **OBJEV SVĚT JAPONSKÉ KULTURY** – origami, kaligrafie, čaje, cestopisy, kumihimo i ukázky tradičních umění
- **ANIME & MANGA ZÁBAVA PRO KAŽDÉHO** – fotokoutky, české a slovenské manga kresby, burza Pokémon karet
- **SOUTĚŽE A PROGRAM PRO CELOU RODINU** – kvízy, malování na obličej, soutěže o tematický merch a další atraktivní ceny
- **VELKÝ PRŮVOD KOSTÝMŮ** – začínáme v 18 hodin u Premiere Cinemas (2. patro)

santovka.cz

Kde se vzalo hanácké zlato aneb Olomoucké tvarůžky včera, dnes a zítra

Tu situaci jistě zažili mnozí z vás. Sedíte u stolu se známým ze zahraničí nebo s náhodným turistou – cizincem a ten vám položí banální, leč obligátní otázku: Můžete mi doporučit nějakou typickou lokální gastronomickou specialitu? Pakliže jste po chvíli váhání doporučili tvarůžky, možná jste na okamžik přemýšleli, zda je to dobrá volba. S jistotou obavou, zda cizinec zvládne charakteristickou vůni sýra, zda ji nevyhodnotí jako zápach. Kupodivu zkušenost pisatele těchto řádků říká, že tomu bývá právě naopak. Většina cizinců je jedinečností tvarůžků příjemně a pozitivně překvapena a sýr jim velmi chutná. At už samotný, nebo v různých kulinářských úpravách. Je to možná i proto, že zájem o místní speciality a záliba v seznamování s nimi má přece jen v řadě zemí delší tradici. Po silném zážitku z konzumace většinou následují otázky po historii tvarůžků, kde se vlastně vzaly? Uměli byste na tuto otázku odpovědět? V následujících řádcích vám k tomu poskytneme základní záchytné body.

Za historií jedinečné hanácké speciality se musíme vrátit hluboko v čase, až do středověku. Pro pochopení dobového kontextu je nutné zároveň chápat, že přístup tehdejšího člověka k potravinám nebyl motivován nějakými gurmánskými libůstkami. Hlavní otázkou bylo, jak uchovat rychle se kazící potraviny po delší dobu, aby nebyly k dispozici pouze několik hodin či dní, kdy jsou čerstvé. Tento problém se logicky týkal též mléka – řada výrobků z něj umožňovala uchovat důležité živiny mnohem delší čas, než vydrží samotné čerstvé mléko. Kde se tedy vzaly olomoucké tvarůžky, které známe také pod názvem syrečky či tvargle? První zmínky o sýru podobném dnešním olomouckým tvarůžkům pocházejí již z 15. století, první písemné zmínky o obdobném sýru pocházejí z roku 1452 a samotné jméno aromatického sýra je poprvé doloženo v jedné olomoucké úřední listině z roku 1583. Historické záznaky dokládají také skutečnost, že na neobvyklém kulatém sýru v malých kouscích si pochutnávali také vojáci ze švédského vojska obléhajícího město za třicetileté války. Občasné označení sýra za „zlato“ nesouvisí jen s jeho zlatavým nádechem při správné vyzrálosti, sýr se občas používal jako svérázné platidlo, doloženo je např. použitím tvarůžků jako odměny kopáčkům za vyhloubení studny. Je potřeba počítat s tím, že

výroba sýra, který se tehdy vyráběl ručně, byla patrně domácí záležitostí rozšířenou v jednotlivých zemědělských usedlostech mezi místními rolníky. Proto také název „selské tvargle“. Olomouckými se tvarůžky staly později proto, že byly oblíbeným sortimentem na olomouckých trzích, jejichž rozsah si dodnes můžeme představit na základě dochovaných historických pohlednic z pozdější doby. Odtud tedy tradiční německý název Olmützer Quargel.

Ke klíčové roli v historii profesionalizace při výrobě tvarůžků se hlásí obec Hněvotín. Už v druhé polovině 18. století je tam výroba sýra předmětem podnikatelských aktivit, v roce 1770 jsou zmiňováni dva hlavní výrobci: Josef Schindler a Jakub Lantsch. K největšímu rozvoji výroby tvarůžků však dochází v 19. století. V jeho 2. polovině už byla v Hněvotíně doložena více než třicetka producentů, a dokonce i výuka tohoto řemesla pro zájemce z okolí. V Hněvotíně se tvarůžky vyráběly až do 40. let 20. století. I v tomto odvětví však platí totéž, co známe z velké historie vývoje států a jejich vzájemných konfliktů: dějiny píšou vítězové. Vítězství v konkurenci v 19. století znamenalo často zavedení průmyslové strojové produkce, masové výroby. Právě proto byla postupně výroba tvarůžků v Hněvotíně zapomenuta, i když také tam se požívaly moderní výroby jako např. žentourový a benzinový pohon a sušení tvarůžků ústředním topením. Dnes je tradice hanácké sýrové speciality spojena zejména s Lošticemi, import výroby do této lokality má však také hněvotínské kořeny. V roce 1870 se do Loštic přestěhovala hněvotínská rodačka Anna Sekaninová s dětmi a otevřela zde svou sýrárnu. Ještě než se k loštickému tvarůžkářství dostaneme, je potřeba připomenout, že důležitým impulsem k velkovýrobě tvarůžků byly velké výstavy, konané v druhé polovině 19. století v metropoli monarchie Vídní (klíčovou roli sehrála výstava v roce 1872), stejně jako rozvoj železnice a distribuce zboží tímto kanálem. Tvarůžky se distribuovaly zabalené v pergameni, později staniolu. Úspěch tvarůžků na vídeňských výstavách byl opakovaný, vývozní cesty produktu sahaly až na Balkán. Produkt s takovým potenciálem si říkal o investice a rozvoj ještě masovější výroby.

Pojďme tedy konečně k Lošticím. Historie výroby tvarůžků v Lošticích je příběhem plným náhod, rodinných vztahů, soupeření

a technologických inovací. Josef Wessels, původně povozník a punčochář, se k výrobě tvarůžků dostal náhodou. Potravinářství ho zpočátku nezajímalo, ale úspěch olomouckých tvarůžků na světové výstavě ve Vídni v roce 1872 ho přiměl změnit názor. V roce 1876 začal s výrobou tvarůžků, do které brzy zapojil i svou manželku. Výroba byla časově náročná, ale rodinu uživila. Wessels koupil dům v dnešní Palackého ulici a domáckou výrobu přeměnil na manufakturu. Firma se začala výrazně prosazovat až po roce 1897, kdy její vedení převzal Josefův syn Alois, narozený 16. června 1864. Měl dostatečnou praxi a nebal se inovací. Investoval do modernizace a rozšíření výroby, což vedlo k růstu firmy. Roku 1912 byla firma zapsána do obchodního rejstříku, v té době už patřila k největším tvarůžkářským firmám v regionu. Alois Wessels využíval své kontakty v Zemském mlékařském spolku pro zajištění výhodných dodávek tvarohu. První světová válka přinesla firmě další růst, ale rodinné vztahy se zkomplikovaly, když Alois rozdělil podnik mezi své dvě dcery, což vedlo k jejich rivalitě. Starší dcera Marie Amálie se provdala za Jaroslava Dubského a dostala novou továrnu, zatímco mladší Františka se stala ženou Karla Pivného a převzala původní závod. Misto spolupráce si sestry začaly konkurovat, což vedlo k osobním nepříteľstvím. Alois Wessels tento rozkol sledoval s nelibostí, ale do své smrti v roce 1944 už nedokázal rodinu usmířit. Podnik manželů Pivných se rozvíjel rychleji díky zavádění technologických inovací. Roku 1924 byl zprovozněn první formovací stroj a o čtyři roky později přibyl elektrický motor k mletí tvarohu. Výroba se rychle zvyšovala a počet zaměstnanců stoupl na 70. Roku 1929 byla postavena nová tovární budova, což umožnilo další růst. Export tvarůžků směřoval do Rakouska, Maďarska, Polska a na Balkán. Zavedení celofánu pro balení tvarůžků bylo revolučním krokem, který výrazně zlepšil hygienu a manipulaci. Prvním výrobcem, který celofán použil, byl Jaroslav Dubský, což jeho firmě poskytlo konkurenční výhodu.

Bylo by omylem si představovat, že už v prvních dekádách dvacátého století získaly Loštice ve výrobě tvarůžků výsadní postavení. Ještě v roce 1924 bylo v Olomouckém kraji napočítáno 72 výrobců aromatického sýra. Monopol Loštic je tak spojen teprve s komunistickým režimem, jeho znárodněním a centralizací výroby do sjednocených státních podniků. Po únoru 1948 byly obě loštické továrny znárodněny, což ukončilo na dlouhou dobu i rodinné spory. Přestože kvalita výroby byla udržována, inovace a rozvoj byly omezeny a vyrábělo se dlouhá desetiletí s užitím původních technologií. Po sametové revoluci v roce 1989 došlo k návratu výroby do rukou potomků původních majitelů, kupodivu i po dlouhých dekádách přerušení vlastnické tradice za komunistického režimu se vrátily i spory z dávných časů. To je však už natolik nedávná historie, že ji necháme stranou. Jejím vyústěním je dominantní postavení firmy A.W. spol. s r.o. jako hlavního výrobce a dodavatele „tvarglí“. K milníkům moderní historie patří to, že v roce 2010 získaly v rámci Evropské unie chráněné zeměpisné označení. Firma A.W. z Loštic se zaměřuje na tradiční postupy, ale zároveň investuje do moderních technologií, aby zajistila nejvyšší kvalitu svých výrobků. Od roku 2020 se tvarůžky vyrábějí také ve Velké Bystřici ve společnosti Tavoretus. Tento sýr ze 100% českého tvarohu a s vysokým podílem ruční práce zraje v kamenných sklepech. V součas-

Koupání tvarůžků při výrobě v Lošticích Foto: tvaruzky.cz

né době společnost A.W. zaměstnává okolo 180 lidí, každoročně vyrobí přibližně 2 200 tun tvarůžků ve více než třiceti tvarových, chuťových a hmotnostních variantách a provozuje čtyři podnikové prodejny v Lošticích, Olomouci, Brně a Ostravě.

Bohatá historie hanáckého dietního sýra si přímo říká o vznik muzejní expozice. Muzeum olo-

moouckých tvarůžků bylo otevřeno v roce 1994 v prostorách původní výroby v Lošticích. Nabízí pohled na vývoj výroby tvarůžků na Haně. V Lošticích dnes sídlí také Tvarůžková cukrárna, která připravuje mimo jiné tvarůžkové moučníky – slané tvarůžkové kremlé, šátečky či dortíky a další speciality. Při výrobě tvarůžků se nepoužívají žádná syřidla, barviva, aroma ani stabilizátory,

hodí se i pro bezlepkovou dietu. Obsahují plnohodnotné bílkoviny, vápník a díky malému obsahu tuku mají nízkou energetickou hodnotu. Jako jediný původní český sýr jsou řazeny mezi zrající stolní sýry. Bohaté možnosti využití a úprav tohoto prostého sýra ukazují, že tvarůžky nejsou pouze prostým jídlem minulosti, ale i dietní superpotravinou budoucnosti. ■ mch

Alois Wessels, pokračovatel otce Josefa, rozvinul masovou výrobu tvarůžků v Lošticích Foto: archiv HV

DOMÁCÍ ZÁPASY

ŘÍJEN

 3. 10.	 19. 10.
 10. 10.	 21. 10.
 12. 10.	 26. 10.
 31. 10.	

Sudoku pro chytré hlavy

Sudoku pro Hanácký Večerník poskytuje

 sudokuonline.CZ - první český Sudoku server

6		9	2					5
			1		5	4	9	
3		4		7	8			
7	9			8			5	4
		3	7			2		1
		8	5				6	
	3			2			4	7
	7		4		6	9		
1			5	9		6		2

#1 PRO ZAČÁTEČNÍKY

7				9				6
3	5		4		7		1	2
9	4			8			3	5
	8		6	4	1		7	
	7	2				6	4	
6	3			7			5	1
				3				
4	1						9	8
		7	5		8	3		

#2 PRO ZAČÁTEČNÍKY

4	3	1		8	9			
		2		3				
8			7		1			
	9					2		
2		6				7		8
		3					9	
			2	7				1
				9		6		
			3	1		4	8	2

#3 PRO MÍRNĚ POKROČILÉ

2	7							3
			6					5
	9	3			2			8
		1			9	1		
			5		8			
	8		2			6	7	
	4				5			
3							4	5

#4 PRO MÍRNĚ POKROČILÉ

6	1	9	2	4	3	8	7	5
8	2	7	1	6	5	4	9	3
3	5	4	9	7	8	1	2	6
7	9	1	6	8	2	3	5	4
4	6	3	7	5	9	2	8	1
2	8	5	3	1	4	7	6	9
9	3	6	8	2	1	5	4	7
5	7	2	4	3	6	9	1	8
1	4	8	5	9	7	6	3	2

ŘEŠENÍ #1

7	2	1	3	9	5	4	8	6
3	5	8	4	6	7	9	1	2
9	4	6	1	8	2	7	3	5
5	8	9	6	4	1	2	7	3
1	7	2	8	5	3	6	4	9
6	3	4	2	7	9	8	5	1
8	6	5	9	3	4	1	2	7
4	1	3	7	2	6	5	9	8
2	9	7	5	1	8	3	6	4

ŘEŠENÍ #2

4	3	1	6	8	9	5	2	7
6	7	2	5	3	4	8	1	9
8	5	9	7	2	1	3	6	4
7	9	8	1	4	6	2	3	5
2	1	6	9	5	3	7	4	8
5	4	3	8	7	2	1	9	6
3	8	4	2	6	7	9	5	1
1	2	5	4	9	8	6	7	3
9	6	7	3	1	5	4	8	2

ŘEŠENÍ #3

2	7	5	4	8	9	1	6	3
4	1	8	6	7	3	2	5	9
6	9	3	1	5	2	7	8	4
7	3	4	9	6	1	5	2	8
8	5	1	3	2	7	4	9	6
9	6	2	5	4	8	3	1	7
5	8	9	2	3	4	6	7	1
1	4	6	7	9	5	8	3	2
3	2	7	8	1	6	9	4	5

ŘEŠENÍ #4

Recenze: Rozhovor, který se nestal. Nová kniha otevírá příběh olomouckého malíře Aljo Berana

Je to historická kniha, a přece ji může číst úplně každý, i když toho o historii ví pramálo. Je to kniha o výtvarném umění, a přesto zaujme každého, i když se dosud o svět malířů a výtvarných děl nezajímá. Je to kniha o rodákovi z Krakova, nicméně otevírá ohromné množství informací o Olomouci, významných osobnostech tamního společenského života i o detailech, které znají jen pamětníci. Publikace Věry Beranové a Václava Čady Život s vůní terpentýnu má podtitul Příběh Aljo Berana. Právě podtitul vysvětluje, že jde o splacení určitého dluhu. Dluhu, který dosud měla Olomouc a Univerzita Palackého vůči výtvarníkovi, který převážnou část své tvorby zasvětil právě Olomouci a její univerzitě.

Kniha má dva autory. Oba jsou odborníky na slovo vzatými, a přitom jsou oba Aljo Beranovi blízcí tak, jak to jen jde. Histori-

ka umění a estetička Věra Beranová byla dcerou malíře Berana a Václav Čada je jeho vnukem. U Věry Beranové používáme minulý čas z prostého, byť velmi smutného důvodu. Spoluautorka a iniciátorka knihy se jejího vydání nedožila, zemřela v roce 2023.

Osobní blízkost obou spolutvůrců knihy k její ústřední postavě, tedy malíři Beranovi, dovoluje také netradiční pojetí publikace. Zatímco Věra Beranová do knihy přispěla zevrubným odborným popisem práce jednoho z nejvýraznějších představitelů olomoucké výtvarné scény 20. století, vnuk Václav pak dodal mimořádně čtivou a informačně bohatou část, která nás nechává sledovat fiktivní rozhovor vnuka a dědečka.

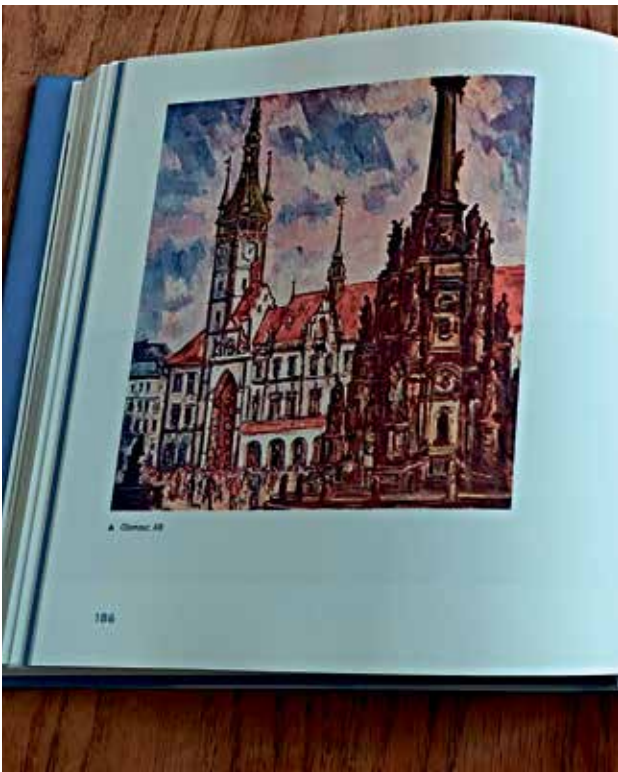
V odborné části popisuje Věra Beranová na zhruba osmdesáti stránkách profesní příběh výtvarníka, jeho období figurální

tvorby, krajinomalby, vztahy k abstraktnímu umění či grafice, popisuje monumentální, ale i užitou tvorbu či třeba ex libris. Vysvětluje i umělcův vztah k Olomouci jakožto celoživotní výtvarné inspiraci. Tato část přináší přesně to, co si čtenář od knihy o významném malíři slibuje - vyčerpávající exkurz do jeho tvorby, vlivů, vztahů a uměleckých cílů.

Rozhovor, který se nestal, jak je pojmenována část Václava Čady, pak otevírá jiný pohled na malíře. Právě takový, který by se skutečně mohl projevit během dlouhého a důkladného rozhovoru dvou živoucích bytostí. Václav Čada sice dědečka Aljo Berana osobně poznal, nicméně v době jeho úmrtí byl žákem první třídy základní školy. Množství informací proto získal až v pozdějším věku jednak díky bohatým vzpomínkám starších členů rodiny, ale také prostřednictvím pečlivého

studia archivních materiálů či díky rozhovorům s pamětníky. Všechny tyto poznatky přinášejí nejen velmi plastický obraz dlouhého života olomouckého malíře, ale i pohled do nitra dění v uměleckých a intelektuálních kruzích Olomouce od 30. až do 80. let 20. století. Výborným vedlejším výsledkem této práce je i rejstřík osobností, které se protnuly se životem Alo Berana a které mají více či méně společného s olomouckými událostmi minulého století. Tuto část určitě ocení i ten, koho zajímají dějiny našeho města.

Kniha, kterou před pár týdny vydalo univerzitní nakladatelství, má každopádně potenciál udělat radost jak zájemcům o výtvarné umění, tak i všem, kdo by se rádi dozvěděli něco víc o skutečném společenském dění v Olomouci během velké části minulého století. ■ *mf*

Beranová Věra, Čada Václav: Život s vůní terpentýnu, Příběh Aljo Berana. Vydala Univerzita Palackého v Olomouci, 2025.

VAŘÍME S VEČERNÍKEM

RECEPT NA CHODSKÝ KOLÁČ SE TŘEMI NÁPLNĚMI

Znáte a pečete chodské koláče, nebo to pro vás bude „poprvé“? Vyzkoušejte náš prověřený recept!

CO BUDETE POTŘEBOVAT

- 600 g hladké mouky
- 100 g krupicového cukru
- 42 g čerstvého droždí
- 1 × bílý citron (kůra)
- špetka muškátového oříšku
- 200 g másla
- 7 × žloutky
- 300 ml plnotučného mléka
- 10 g soli
- 250 g měkkého tvarohu
- 2 × lžíce krupicového cukru
- 3 × vanilkový cukr
- 200 ml plnotučného mléka
- 25 g moučkového cukru
- 50 ml tuzemáku
- 100 g mletého máku
- 2 × lžíce povidel
- 100 g piškotů
- špetka skořice
- 440 g švestkových povidel
- 4 pl strouhaného perníku
- 1 × vejce "M"
- 80 g krájených mandlí
- 80 g rozinek

POSTUP

Do mísy dáme mouku, cukr, droždí, citronovou kůru, muškátový oříšek, rozpuštěné máslo, žloutky a vlažné mléko. Promícháme, přidáme sůl a v robotu vypracujeme hladké těsto. Přikryjeme ho utěrkou a necháme na teplém místě nakynout. Mezitím namočíme rozinky do alkoholu. Nakynuté těsto rozdělíme na čtyři díly, každý vyválíme na pomoučeném vále a přeneseme na plech s pečicím papírem. Okraje potřeme rozšlehaným vejcem. Na povidlovou náplň smícháme povidla s perníkem. Na tvarohovou náplň promícháme tvaroh s cukrem, žloutkem a rozinkami. Makovou náplň připravíme povařením cukru, tuzemáku a máku v mléce, poté přidáme povidla, piškoty a skořici a vaříme do zhoustnutí. Náplně vložíme do cukrářských sáčků a nanese na těsto. Koláč dozdobíme a necháme ještě 20 minut kynout. Pečeme při 190 °C asi 10-12 minut. Horký koláč potřeme směsí rozpuštěného másla a tuzemáku a posypeme moučkovým i vanilkovým cukrem. Dobrou chuť! ■

INZERCE

Nezapomenutelný firemní večírek?
S Paulus Catering
www.paulus-catering.cz

HOROSKOP 15.-29. 10. 2025

Beran

Energie ti nechybí, ale hliďej impulzivní rozhodnutí. V práci tě čeká výzva, doma klid. Dej prostor spontánnosti i odpočinku.

Bliženci

Přichází čas změn. Neboj se vybočit z rutiny. V komunikaci buď jasný, jinak hrozí nedorozumění. Inspirace tě najde venku.

Lev

Svítil víc než kdy jindy. Využij pozornost, kterou dostáváš. Nové příležitosti se otevrou, pokud zůstaneš srdcem i hlavou v rovnováze.

Váhy

Rovnováha je klíč. Láska ti přinese harmonii, práce menší zmatek. Naslouchej intuici víc než názorům ostatních.

Střelec

Chuť cestovat nebo zkusit něco nového tě žene vpřed. Neboj se risknout. Důvěřuj procesu, i když cesta zatím není jasná.

Vodnář

Inspirace tě zasáhne z nečekaného směru. Využij ji. Neboj se projevit cit - lidé tě chtějí slyšet. Kreativita proudí.

Býk

Finančně se blýská na lepší časy. V lásce buď trpělivý, vztahy se prohlubují. Dopřej si malé potěšení - zasloužíš si ho.

Rak

Domov a rodina volají. Uklidíš si nejen kolem sebe, ale i v hlavě. Citlivost je tvá síla, ne slabost. Někdo tě mile překvapí.

Panna

Drobnosti tě můžou rozhodit, ale zůstaň v klidu. Dbej na zdraví a spánek. Co odkládáš, dokonči - uleví se ti. Přichází uznání.

Štír

Máš chuť začít znovu. Přestaň se ohlížet zpět. Emoce využij jako motor, ne brzdu. Na obzoru je vaše i nová motivace.

Kozoroh

Plány se začínou hýbat správným směrem. Nechej si poradit, ale drž kurz. Odměna přijde v podobě uznání i vnitřního klidu.

Ryby

Citlivost tě vede správně, i když tě mate rozum. Sný mají nyní sílu - naslouchej jim. Láska přichází v klidné podobě.

Atletický klub Olomouc ovládl MČR družstev juniorů a juniorek

Foto: AK Olomouc

Petr Pelíšek

Olomoucký atletický klub zažil na domácí půdě historický úspěch. Na Mistrovství České republiky družstev juniorů a juniorek vybojoval dvě zlaté medaile. Výhra znamená nejen potvrzení skvělé výkonnosti, ale také postup na prestižní Evropský pohár družstev Dynamic New Athletics.

Obě domácí družstva bojovala o přední příčky a nakonec z toho byly dvě zlaté medaile. Jde o jeden z největších úspěchů juniorských družstev AK Olomouc v celé historii klubu. Vítězství navíc znamená postup na prestižní Evropský pohár družstev pod hlavičkou Dynamic New Athletics, kde letos startovaly v portugalské Leirě týmy Škody Plzeň. A právě tu, stejně jako další soupeře, dokázali olomoučtí junioři i juniorky tentokrát porazit na domácí půdě.

Děvčata vyhrála se ziskem 306 bodů právě před druhou Škodou Plzeň a třetím Sokolem Nehvizdy. Kluci vyhráli se ziskem 303 bodů také před Škodou Plzeň, třetí byl Sokol Hradec Králové.

Největší individuální bodový zisk přinesla týmu juniorek Kateřina Čechová, která vyhrála 400 metrů v čase 54.07 s a běh na 800 metrů časem 2:11,06 min. K tomu byla čtvrtá na 200 metrů a vybojovala tak 35 bodů.

Jen o dva body méně získala pro Olomouc Paula Perončíková. Vyhrála výkonem 6.17 m dálku, byla druhá na 100 m překážek a čtvrtá ve skoku do výšky. Celkem 30 body přispěla Aneta Seberová. Vyhrála čtvrtku překážek výkonem 1:00,09 min, v běhu na 100 m překážek byla na 3. místě a měla 6. nejlepší čas na hladké čtyřstovce, což byl zároveň její osobní rekord.

Dvě vítězství a 26 bodů vybojovala reprezentantka Johanka Šafařová. Ta vyhrála sprint na 100 i 200 metrů v časech 12.17 s a 24.07 s a byla oporou obou štafet. Skvělých 29 bodů získala Tereza Tichá, jež byla v běhu na 400 m stříbrná a na 400 metrů překážek se jí podařil stejný úspěch. V běhu na 200 metrů obsadila 5. příčku.

Přes dvacet bodů měly ještě Ema Berková (22 bodů), která zvítězila

v běhu na 3 000 metrů překážek v čase 11.12,95 min a měla 5. nejlepší čas na půlce, a Ivana Králová (21 bodů), která byla v běhu na 200 metrů na 2. místě a na stovce získala pomyslnou bronzovou medaili.

Laura Frličková vyhrála 100 metrů překážek časem 14.20 s, přidala 9. místo v dálce a 11. místo ve výšce. Týmu tak přispěla 19 body. Hana Skácelová zase zvítězila v běhu na 3 000 metrů v čase 10:16, 37 min a spolu se třemi body z osmistovky z toho bylo 16 bodů pro tým.

K celkovému zisku přispěly také štafety. Štafeta AK Olomouc zvítězila ve složení Ivana Králová, Aneta Seberová, Kateřina Čechová, Johanka Šafařová na 4x400 metrů časem 3:51,15 min a štafeta ve složení Laura Frličková, Johanka Šafařová, Ivana Králová a Paula Perončíková časem 47.87 s byla třetí na 4x100 metrů.

V juniorech to byl také skvělý týmový výkon. Nejvíce zabodoval individuálně Mikuláš Kotek, který získal 35 bodů. Vyhrál 100 metrů výkonem 10.80 s i 200 metrů výkonem 21.28 s a byl pátý ve skoku do dálky. Výborných 27 bodů přinesl Vojtěch Herínek. Ve trojskoku byl výkonem 13.57 m stříbrný, v dálce byl na 4. místě a šestý v hodu oštěpem.

Jan Bareš byl bronzový v trojskoku i v dálce, přidal ještě 10. místo ve výšce a mančaftu přinesl velmi cenných 23 bodů. O bod méně zaznamenal hostující Peter Dávid, který vyhrál 110 m překážek výkonem 13.91 s a byl na 4. místě na stovce. Další slovenský host Matej Stanislav byl na 110 metrů překážek na 4. místě, navíc byl na 6. příčce ve skoku o tyči a sedmý v dálce. Dalších důležitých 22 bodů.

Matouš Němec vyhrál kladiivo výkonem 57.33 m a díky 5. místu v disku vybojoval dohromady 21 bodů. Sprinter Filip Mandák byl na 100 metrů třetí v osobním rekordu 10.89 s a šestý také s osobákem na 200 metrů. Bylo tu dalších 17 bodů. Adam Kolář byl na 100 metrů druhý a díky času na hladké čtvrtce vybojoval ještě další 4 body, což se rovnalo 15 bodům pro tým. ■

BK Olomoucko veze výhru z Ústí

Petr Pelíšek

Na palubovce Ústí nad Labem dokázali basketbalisté BK Olomoucko prodloužit sérii úspěšných výsledků na tři zápasy. V dohrávce 5. kola Maxa NBL vyhráli 79:72, když bodově zaostávali pouze na začátku utkání a jinak byli lepším týmem na obou polovinách hřiště.

Skvěle vstoupil do utkání předešlým Andre, který dal během pěti minut deset bodů, a předešlým jeho zásluhou šli hosté do šestibodového vedení v polovině osmé minuty. Ústí se sice snažilo o rychlou odpověď, přesto po první čtvrtině prohrávalo 16:21, protože se nedokázalo prosadit přes pečlivou obranu Hanáků.

Po dalších dvou minutách už Olomoucko vedlo dvouciferným rozdílem. Severočeši se trápili při střelbě, navíc je trápily i nevynucené ztráty. Hostující defenziva i pak ničila sebevědomí domácích basketbalistů. Poločas proto vyhráli hráči Olomouce 36:31, trápily

je pouze tři osobní chyby Šišky, Nelsona a Gogy.

Důraz a rychlost platila na Slunetu také na začátku druhého poločasu. O dvouciferné vedení přesto hosté přišli a ve 27. minutě už bylo vyrovnáno na 48:48. Domácí nápor rychle otupilo šest bodů Andreho a Filewiche, což Olomoucku pomohlo k výsledku 59:52 po třech čtvrtinách.

Šest a půl minuty před koncem Šiška s pomocí desky trojkou upravil na 64:54 a hosté měli nakročeno k vítězství. Domácí rychle půlku ztráty umazali a minutu před koncem dokonce prohrávali jen o tři body, cenné vítězství Hanáků ale jistili z trestných hodů po taktických faulech Šiška a Andre.

„Bylo to skvělé týmové vítězství, hráli jsme jako jeden, jsem spokojený nejen se svým výkonem, ale hlavně s výkonem mého týmu. Je to naše třetí výhra v řadě, hrajeme teď dobře a od toho se chceme odrazit,“ řekl Jonathan Andre, hráč Olomoucka. ■

Basketbalisté BK Olomoucko začínají sbírat výhry. Po domácím vítězství nad Opavou si dokázali poradit také v Ústí. Foto: BK Olomoucko

Sluneta Ústí nad Labem – BK Olomoucko 72:79 (16:21,31:36, 52:59)
Body: Johnson 19, Vyoral 18, Pecháček 11, Young 6, Kábrt a Žilka po 5, Potoček a Pecka po 3, Kennedy 2 – Andre 30, Šiška a Filewich po 14, Elvis 13, Nelson a Žák po 4.
Trojky: 31/7 – 28/10. Trestné body: 28/21 – 11/7. Osobní chyby: 17 – 22. Diváci: 1 086.

Hokejisté HC Olomouc nestačili na Třinec

Petr Pelíšek

Hokejisté HC Olomouc prohráli dvě derby za sebou. Po pátečním porážce doma s Kometou padli na svém ledě také s Třincem. Rozhodla o tom první třetina, ve které Mora třikrát inkasovala.

Hanákům se nepovedl začátek zápasu, přesněji první třetina. V té si hosté vybudovali dvoubrankový náskok, kterým také nakonec duel skončil. „Hráli jsme proti velmi silnému soupeři na dobré vlně. Ze začátku jsme byli ustrašení, ať už individuálními chybami, nebo nastavením jsme dali soupeři šance, kterých využil. Na konci první třetiny nastala velká chyba, kdy jsme inkasovali po kontaktním gólu. Druhá třetina byla mnohem lepší, hlavně druhá část, kdy jsme přitlačili soupeře, začali být aktivnější a agresivnější, nebáli jsme se hrát a otáčeli jsme hru,“ řekl Róbert Petrovický, trenér HC Olomouc. „V závěru škoda, že jsme nevyužili šance, které jsme měli na to, se soupeři přiblížit. Ve třetí

třetině nás z tlaku zpomalila vyloučení. Pokoušeli jsme se dělat s výsledkem, co jsme mohli. Bylo to trochu nevyvážené, protože jsme měli dobré i slabší momenty po celý zápas, ale pracovali jsme až do konce zápasu a chtěli jsme ještě výsledek zvратить,“ podotkl.

„Utkání se hrálo ve velkém tempu, bylo plné osobních soubojů. Měli jsme dobrý vstup do utkání, vstřelili jsme dvě branky a důležitá byla odpověď na snížení na 2:1. Hned jsme odskočili znovu na dva góly. Ve druhé třetině jsme takových deset nebo dvanáct minut hráli v tlaku, vytvořili jsme si šance a odskočili na tři góly, ale za stavu 4:1 se tam v naší hře začaly objevovat věci, které nechceme. Polevili jsme v koncentraci, soupeř snížil a ty zbývající minuty byla iniciativa na straně Olomouce. Dobře, že třetina skončila o dvě branky. V poslední třetině byla hra vyrovnaná, vstřelili jsme branku a znovu odskočili a pak jsme závěř ubránili dobře. Bereme těžké a cenné tři body,“ uvedl Jiří Raszka, asistent trenéra Třince. ■

Hokejistům HC Olomouc se nepovedlo uhrát bodový zisk ve dvou domácích zápasech v řadě. Foto: hc-olomouc.cz

HC Olomouc – HC Oceláři Třinec 3:5 (1:3, 1:1, 1:1)
Branky a nahrávky: 19. Orsava (Kusko), 31. Plášek (Rezníček, Macuh), 57. Cosgrove (Nahodil, Kusko) – 4. Kurovský (L. Hudáček, Flynn), 17. Marian Adámek (D. Musil, Sikora), 19. L. Hudáček (Kurovský), 25. Kurovský (Koch), 44. Kurovský (M. Růžicka, A. Nestrašil).
Rozhodčí: Hribík, Pilný – Šimánek, Zlka. Vyloučení: 2:2. Využití: 0:1. Diváci: 4 658.
HC Olomouc: Machovský (25. Cichoň) – Černý, Ondrušek, Stella, Cosgrove, Rutar, Rezníček, Hrádek – Matys, Najman, Krastenbergs – Navrátil, Čacho, Fridrich – Orsava, Nahodil, Kusko – Ministr, Macuh, Plášek – Anděl. Trenér: Róbert Petrovický.
Třinec: Mazanec – Kundrátek, Marínčin, Marian Adámek, D. Musil, J. Galvas, Nedomlel, Koch – A. Nestrašil, M. Kovařík, O. Kovařík – Kurovský, L. Hudáček, Flynn – M. Růžicka, Miloš Roman, Cienciala – Hrehorčák, P. Vrána, Dravecký – Sikora. Trenér: Zdeněk Moták.

Drama s vítězným koncem, Sokolky zdolaly Olymp po tie-breaku

Volejbalistky TJ Sokol Šternberk začaly novou sezonu skvěle, vyhrály nad Olympem. Foto: Olymp Praha

Petr Pelíšek

Úvodní duel DATART volejbalové extraligy dopadl pro Sokol Šternberk na výbornou. Po bojovném výkonu dokázaly Sokolky urvat body v Praze na Olympu a po výhře 15:12 v tie-breaku a 3:2 celkově vezou do Šternberka důležité a cenné dva body.

V úvodu setu se obě družstva prezentovala značnou dávkou chyb především v útočné činnosti. Šternberské hráčky lépe bránily v poli. A tak trenér domácích přerušil hru oddechovým časem za stavu 4:8. To celé trvalo do poloviny setu, ve kterém díky chybám domácích vedly Sokolky 16:12. Domácí hráčky prostřídaly a rázem šly do vedení 19:17. Od tohoto okamžiku dominoval Olymp na síti a zvládl dramatický závěr setu. Ujal se vedení 1:0.

Druhý set byl vyrovnaný do stavu 17:17, pak se Sokolky zlepšily

na bloku, v útoku i na servisu zaúřadovala kapitánka Anna Kasalová. Sokol šel do trháku, domácí zkusili zvратить set střídáním, ale Šternberk to zvládl a vyhrál druhý set 25:21 a vyrovnal.

Třetí set si Sokolky za rámeček nedají, domácí hráčky od začátku dominovaly, navyšovaly náskok a Mrázková ukončila set při výsledku 25:13 a Olymp se ujal vedení 2:1.

Ve čtvrtém setu se ale Šternberanky sebraly, opět se dařilo Kasalové, přidala se Barbora Chaloupková, která z postu libera fantasticky zaskočila na pozici smečarky, body přidávala i Deana Valentová, na bloku se dařilo Úradníkové s Nečasovou a nahrávačka Zatloukalová dobře volila útočnice. V poli vše posbírala Amálka Vyjídáková. Domácí se marně snažili zastavit šternberskou lavinu, Sokol vyhrál 25:20 a šlo se do tie-breaku.

V něm vedl Sokol 4:0, Olymp srovnal, Sokol znovu odskočil na 8:6 a 11:7. Bylo vidět, že Sokolky jdou za vítězstvím mnohem odhodlaněji, výborný kolektivní výkon, plný emocí dovedl Sokolky k výhře 15:12 v tie-breaku a celkovému výsledku 3:2.

Po utkání měl samozřejmě radost po svém prvním utkání v roli trenéra Sokola František Bočay. „My se velmi těšíme z dnešního vítězství. Jsem rád,

že jsme s realizačním týmem dokázali svěřenkyně přesvědčit, že se tu dá vyhrát, a to se podařilo. Po těžkém týdnu z nás byla vidět pozitivní energie. Prohru třetího setu bereme na sebe, udělali jsme špatné rozhodnutí, ale baby to zvládly a dokázaly utkání otočit, za což jim děkuji,“ řekl Bočay.

V dalším kole čeká 18. října na Sokol Šternberk na domácí palubovce od 18:00 celek Ostravy. ■

PVK Olymp Praha – T.J. Sokol Šternberk 2:3 (22, -21, 13, -21, -12)
Rozhodčí: Peloušek, Pytela. Diváků: 170.
Olymp: Průšová, Drahorádová, Semanová, Mrázková, Doudová, Dvořáčková, libera: Dostálová, Mitáčová.
Střídaly: Novotná, Vlčková, Kindlová, Divišová.
Šternberk: Valentová, Úradníková, Kasalová, Chaloupková, Nečasová, Zatloukalová, libero: Vyjídáková.
Střídaly: Myšáková, Burianová.

Janotka: Potřebujeme více střilet a centrovat

Petr Pelíšek

Před druhou reprezentační přestávkou sezony fotbalisté SK Sigma Olomouc porazili doma na Andrově stadionu Jablonec. Byl to souboj dvou nejlepších defenziv Chance ligy, který jasně vyzněl pro Hanáky. A posunul je na 4. místo v tabulce.

Jak hodnotíte utkání proti Jablonci?

Jsem nadšení z toho, že se nám podařilo porazit tak kvalitního soupeře, jakým teď Jablonec je. Dosud neprohrál, měl skvělou defenzivu a to se nám podařilo precizním výkonem v rámci celého utkání překonat. V prvním poločase jsme je měli pod kontrolou. Hlavně díky ofenzivě a kombinaci. Ve druhém poločase naopak zase z hlediska defenzivy, kdy jsme věděli, že už se nemusíme nikam hnát, a mohli jsme je nechat do nás narazit. Zápas měl nějaký svůj vývoj a cítili jsme, že Jablonec je silný v bloku a těžko se dobývá. Cítili jsme, že faktor prvního gólu bude jednoznačně klíčem k úspěchu. Jakmile se dostanou do vedení, tak jsou schopní to dohrát. Jsem rád, že jsme začali aktivně a nebojácně a navázali výkonem na utkání ve Florencii.

V sestavě došlo k jistým změnám.

Vsadili jsme na rychlost v podobě Jáchyma Šipa, Matěje Mikulenky a Artura Dolžnikova. Obrana soupeře s tím měla obrovské problémy. Stejně tak středová formace Jablonce, kterou jsme dokázali přehrávat kombinací.

Lez říct, že branka do šatny měla velký vliv na konečný výsledek?

Velmi důležitým faktorem byl gól na 2:0 do poločasu. Věděli jsme, že i kdybychom v nějaké situaci propadli, tak máme komfort náskoku. Řekl bych, že nakonec jsme k vítězství dokráčeli zaslouženě. Slámič ještě trefil břevno. Na druhou stranu i Jablonec si nějaké příležitosti vytvořil. Byla tam střela Chramosty nebo ten míč, co skončil na tyče.

Kluci ale předvedli fantastický výkon a získali strašně cenný skalp. Bylo to důležité utkání i pro vývoj v tabulce. Dostali jsme se na 4. místo. Kluci si to zaslouží, protože na výhru jsme čekali delší dobu. Chtěli jsme se odvděčit fanouškům, kteří nás podporují doma, ale i venku. Teď ve Florencii to zase byla paráda. Jsem moc rád, že jsme jim mohli dát tenhle výkon a důležité vítězství.

Vrací se tým do formy?

Myslím, že poslední tři zápasy už je to vidět. Výrazné zlepšení bylo na Bohemce i ve Florencii, kde si také musíme uvědomit, proti komu jsme hráli. Tentokrát to tak vygradovalo. Jsem rád, že kluci se prezentovali právě takhle. Je to o sehrávání, zdravém sebevědomí. Myslím, že zápas musel bavit. Byli bychom rádi, kdybychom takové výkony předváděli v každém zápase.

Mikulenka dal gól roku, lépe to asi trefit nemohl.

To je přesně Miki. Buď udělá nějakou blbost, nebo takové záblesky geniality. Ten projektil a celá ta trajektorie jeho střely byla neuvěřitelná. Jsem strašně rád, že se prosadil. Byl to neskutečný kvér. Věřím, že mu to může pomoci. Dodá mu to zdravé sebevědomí jako každému hráči, kterému se povede dát gól nebo na něj přihrát. To bychom měli mít víc v sobě, být zdravě drzí a nečekat, až se něco povede. Hráči své kvality mají, ale ještě asi nejsme tak vyspělí, aby byli sebevědomí na takové výši, že stále věří ve své schopnosti, i když se třeba chvíli nedaří.

Dvě asistence si připsal Matěj Hadaš, první ligové. V tom by měl přidat?

Máme k němu promluvy na toto téma v podstatě celou dobu, co jsme spolu v áčku. Minulou sezonu projel ve velkém stylu a hrál dobře. Ale čísla mu chyběla. Měl nula plus nula. To je na krajního beka v dnešním fotbale strašně málo. Teď si ho dvě asistence našly. Dostal důvěru

po delším čase. Vystřídal Filipa Slavička a odehrál skvělý zápas. Věřím, že ty dvě asistence pro něj budou bodem zlomu a budou se nabalovat další.

Změnil se herní styl ve srovnání s předchozími zápasy?

Máme do zápasu nějaký plán. Nechceme nic nikam praskat. Musí to být konstruktivní. Nákop za obranu může dávat smysl. Na čem ale pracujeme, to je balanc. Pokud máme rychlostně vybavené hráče, jako je Mikulenka, Šip nebo Dolžnikov, tak by byl hřích, abychom je nezasobovali proti obraně, která stojí vysoko. Ale vyhodnocení, kdy hrát po zemi a kdy hrát vzduchem, realizují hráči na hřišti. Nikdo klukům neurčuje, aby nakopávali, když to není vhodné. Dřív nám chyběla trpělivost, abychom si balon protočili vzadu a někdo vyplaval na slabě straně. To dnes bylo skvělé, zapojili jsme do toho i středovou formaci. Důležitá je tedy vyváženost.

Je složité zvládat anglické týdny?

Nebylo to pro nikoho po čtvrtku v Itálii jednoduché, ale kluci to zvládli. Říkali jsme si, že musíme jít na krev, protože pak dva týdny zápas hrát nebudeme a musíme jít do toho po hlavě. Ale říkat si to někdy můžete a hlava nebo nohy vás pak stejně nepustí. Bylo však vidět, že kluci jsou extrémně motivovaní a šli za tím. Nechtěli jsme hrát zanedbání. Naopak jsme je nechtěli pustit do jejich hry založené na kombinaci a rotaci. Kdyby nás roztočili, tak bychom asi měli obrovské problémy. Zejména v prvním poločase jsme po nich šli a nebezpečí bylo jen z překopů. Dokázali jsme to ubránit a měli jsme dobrý počet zisků. Cením si hlavně toho, jak jsme pracovali, když jsme měli míč my. Aktivita, nabídka, naběhová činnost nám v minulých zápasech chyběla. Rychlost našich hráčů dělala soupeři problémy. Stejně tak středová formace byla správně trpělivá, ale ve správný moment uměla zrychlit hru kolmou přihrávkou. Bylo to dobrým pohybem. A to,

Fotbalisté SK Sigma Olomouc zvládli souboj o posun v pořadí a jsou na 4. příčce v tabulce Chance Ligy. Foto: Petr Pelíšek

že jsme nezdechli do konce zápasu, je obdivuhodné. Kluci si dokázali, jakou kapacitu může tělo mít.

Jak jsou na tom Vašulín a Michez?

Vašulín má problémy v oblasti třísla. Vyšetření ukázala malou rupturu. Je v péči fyzioterapeutů a Karviná je po reprepauze hrana. Uvidíme, jak bude probíhat rekonvalescence. Horší je to s Michezem, který tu rupturu v lýtku má větší.

Po hodně dlouhé době se konečně prosadil Dolžnikov. Tomu také trochu produktivita chybí, protože snahu má viditelnou.

Artur odvedl perfektní výkon a možná byl naším nejlepším hrá-

čem na hřišti. Levá strana soupeře s ním měla obrovské problémy. Kromě gólu tam měl krásné akce. Několikrát se tam prosmýkl, jen škoda, že nenašel přesnější spoluhráče, který by to uklidil z bezprostřední blízkosti. Určitě mu dnešní zápas pomůže. Výkon nadchl i fanoušky, kteří mu tam vytvořili nový popěvek. Možná je první, který ho tady má. Je to pro něj odměna.

Na Bohemians i pak doma s Jabloncem jste dali branky po střelách zdálky. Tak by to mělo být? Je to to, co chybí? Je to lepší, než přehnaně dohrávat akce až k malému vápnu?

V předchozích zápasech nám chyběl hlad a vhodně dohrá-

ni. Měli jsme několik možností k přečíslení v brejkových situacích, kdy jsme si mohli víc vyhovět. Když to pak hráč vyhodnotí tak, že si věří a takhle do toho praskne, tak proč ne. Jednu dobu bylo populární říkat, ať se zdálky nestřílí, protože na základě dat má taková střela za vápnem hodnotu třeba 0,1. Už se ale nezohledňují faktory typu, že z toho může být vyražená střela a dorážka nebo třeba aspoň rohový kop. Střílet potřebujeme. Minimálně proto, že je akce dohraná. V posledních dvou zápasech nám to jednoznačně přineslo body. Potřebujeme ale i víc centrovat, víc se dostávat do vápna jeden na jednoho. Pro soupeře pak budeme mít čitelní. ■

Nové Sady mají v osmifinále Plzeň

Fotbalisté FK Nové Sady budou hrát v osmifinále MOL Cupu doma proti ligové Viktorii Plzeň. Na los poháru vyrazila z klubu do Prahy delegace. Foto: fotbal.cz

Petr Pelíšek

Fotbalisty divizního FK Nové Sady čeká poté, co z domácího poháru vyřadili prvoligovou Sigmu, další soupeř z elitní soutěže. Los v ústředí fotbalové asociace jim přisoudil Viktorii Plzeň, hrát se bude ve středu 29. října od 14.00.

Na losování nechyběli ani zástupci novosadského klubu. Do sídla asociace dorazili trenér divizního týmu Josef Pančochář s brankářem Zdeňkem Kofroněm, který se proti Sigmě blýskl heroickým výkonem a významně pomohl k překvapivému postupu. Výpravu doplnily také děti z přípravkových a žákovských týmů olo-

mouckého klubu a nechyběli ani zástupci vedení FK Nové Sady.

„Moc se těšíme, přáli jsme si jeden z těch top klubů, takže jsme rádi. Věřím, že se na další velký klub hráči připraví co nejlépe,“ řekl předseda klubu Josef Ondroušek.

Hanáci si prohlédli zázemí asociace a také její síň slávy, naživo si pak užili i samotné losování, které jim do dalšího kola přisoudilo dalšího velkého soupeře – Viktorii Plzeň. Dětem udělalo radost společné setkání s Janem Kollerem, nejlepším střelcem české reprezentace a patronem MOL Cupu. A také s Pavlem Ned-

vědem, držitelem Zlatého míče pro nejlepšího fotbalistu Evropy z roku 2003 a současného generálního manažera českých reprezentací.

„Znamenalo to pro nás velkou událost. A zvláště to byl zážitek pro naše děti, které byly nadšené z celého dopoledne a samozřejmě také se setkání s legendami našeho fotbalu. Postup do osmifinále MOL Cupu je pro náš klub historickým úspěchem, moc si vážíme pozvání fotbalové asociace i možnosti být součástí samotného losu. Těšíme se na další velký svátek a další nádherný zápas proti plzeňské Viktorce,“ řekl manažer klubu Stanislav Kaláb. ■

INZERCE

13. KOLO

NEDĚLE

26. 10. / 13:00

Chance LIGA

PARTNER UTKÁNÍ

Sledujte nás na sociálních sítích

OMEGA
centrum sportu a zdraví

-15% SLEVA
PRO PRVNÍCH 100 ČLENSTVÍ PLATINUM

**ZAŽIJTE HŘEJIVÝ
POCIT WELLNESS**

KLIENTSKÉ CENTRUM
klienti@omegasport.cz | +420 585 205 701

**PRODEJNÍ VÝSTAVA ORCHIDEJÍ
a tropických rostlin**

Klenoty pralesa

17. 10. – 2. 11. 2025

SBÍRKOVÉ SKLENÍKY Smetanovy sady Olomouc
denně 9 – 18 | vstupné 140 / 70 Kč

  www.flora-ol.cz

ZOOOLOMOUC

**OTEVŘENO DENNĚ
PO CELÝ ROK**

OTEVÍRACÍ DOBA POKLADEN

LEDEN – ÚNOR	9.00 – 16.00
BŘEZEN	9.00 – 17.00
DUBEN – SRPEN	9.00 – 18.00
ZÁŘÍ	9.00 – 17.00
ŘÍJEN – PROSINEC	9.00 – 16.00

SVĚT KOSTEK OLOMOUC
Mezinárodní výstava LEGO® modelů

1. – 2. 11. 2025
Výstaviště Flora Olomouc

 Výstaviště Flora Olomouc **Zvýhodněné online vstupné**   www.flora-ol.cz